

Besluit van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid van 28 juni 2023, nummer WBN 2023/5, houdende wijziging van de Handleiding voor de toepassing van de Rijkswet op het Nederlandschap 2003

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

Gelet op de Rijkswet op het Nederlandschap, het Besluit verkrijging en verlies Nederlandschap, de Regeling verkrijging en verlies Nederlandschap, de Circulaire optie/naturalisatieverzoeken in het buitenland;

Besluit:

ARTIKEL I

De Handleiding voor de toepassing van de Rijkswet op het Nederlandschap 2003 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 HRWN-NL is gewijzigd en komt te luiden:

Artikel 1

1. In deze Rijkswet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
 - a. *Onze Minister*: Onze Minister van Justitie in zijn hoedanigheid van minister van het Koninkrijk;
 - b. *meerderjarige*: hij die de leeftijd van achttien jaren heeft bereikt of voordien in het huwelijk is getreden;
 - c. *moeder*: de vrouw tot wie het kind, anders dan door adoptie, in de eerste graad in opgaande lijn in familierechtelijke betrekking staat;
 - d. *vader*: de man tot wie het kind, anders dan door adoptie, in de eerste graad in opgaande lijn in familierechtelijke betrekking staat;
 - e. *vreemdeling*: hij die de Nederlandse nationaliteit niet bezit;
 - f. *staatloze*:
 1. voor zover het betreft toepassing in het Europese deel van Nederland: een persoon die als staatloos kan worden beschouwd op grond van artikel 4 of 5 van de Wet vaststellingsprocedure staatloosheid;
 2. voor zover het betreft toepassing in de landen Aruba, Curaçao, Sint Maarten en in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba: een persoon die door geen enkele staat, krachtens diens wetgeving, als onderdaan wordt beschouwd;
 - g. *toelating*: instemming door het bevoegd gezag met het bestendig verblijf van de vreemdeling in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba;
 - h. *hoofdverblijf*: de plaats waar een persoon zijn feitelijke woonstede heeft.
2. Behoudens voor de toepassing van artikel 15A, onder a, van deze rijkswet wordt mede verstaan onder:
 - a. *echtgenoot*: de partner in een in Nederland geregistreerd partnerschap alsmede de partner in een buiten Nederland geregistreerd partnerschap dat op grond van de artikelen 61 en 62 van Boek 10 van het Burgerlijk Wetboek wordt erkend, en
 - b. *huwelijk*: het in Nederland geregistreerd partnerschap alsmede buiten Nederland geregistreerd partnerschap dat op grond van de artikelen 61 en 62 van Boek 10 van het Burgerlijk Wetboek wordt erkend.

Verwijzingen

Met ingang van 1 april 2014 verkrijgt ook de vrouwelijke partner van de moeder uit wie het kind is geboren het juridische moederschap. Voor de RWN is de moeder die het kind geadopteerd heeft, niet gelijk gesteld aan de moeder (artikel 1:198 BW).

Overgangsrecht

Geen.

B

Toelichting ad artikel 1, eerste lid, aanhef en onder f, HRWN-NL is gewijzigd en komt te luiden:

1-1-f. Toelichting ad artikel 1, eerste lid, aanhef en onder f

Voor de toepassing van deze Rijkswet wordt verstaan onder staatloze:

1. voor zover het betreft toepassing in het Europese deel van Nederland: een persoon die als staatloos kan worden beschouwd op grond van artikel 4 of 5 van de Wet vaststellingsprocedure staatloosheid;
2. voor zover het betreft toepassing in de landen Aruba, Curaçao, Sint Maarten en in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba: een persoon die door geen enkele staat, krachtens diens wetgeving, als onderdaan wordt beschouwd.

Personen die, met inachtneming van de betreffende nationaliteitswetgeving, werkelijk door geen enkel land als onderdaan worden aangemerkt, zijn staatloos in de zin van de RWN. Hiermee is de definitie van het begrip 'staatloze' in overeenstemming met de definitie in artikel 1 van het Verdrag van New York van 28 september 1954, betreffende de status van staatlozen (*Trb.* 1957, 22).

Om te bepalen of een persoon staatloos is in de zin van de RWN wordt gekeken naar de inschrijving in de BRP. Als de vreemdeling in de BRP is ingeschreven als staatloze, is op zijn persoonslijst in de categorie nationaliteit 'staatloos' opgenomen met code 0499 (staatloos) en kan hij worden aangemerkt als staatloze in de zin van de RWN. Voor een optant die een optieverklaring wil afleggen op grond van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q, RWN geldt dat hij vanaf geboorte staatloos moet zijn.

Een vreemdeling die voor de inwerkingtreding van de Wet vaststellingsprocedure staatloosheid (1 oktober 2023) in de BRP al geregistreerd stond als staatloze, blijft aangemerkt als staatloze (tenzij uit het overleggen van een nationaliteitvaststellend document blijkt dat de vreemdeling niet langer staatloos is). De staatloosheid hoeft in die gevallen niet alsnog op grond van artikel 4 of 5 van de Wet vaststellingsprocedure staatloosheid te worden vastgesteld.

In het Europese deel van het Koninkrijk wordt staatloosheid vanaf 1 oktober 2023 vastgesteld op basis van artikel 4 van de Wet vaststellingsprocedure staatloosheid vastgesteld door de civiele rechter in Den Haag.

Deze civielrechtelijke procedure hoeft niet doorlopen te worden als betrokkene kan aantonen dat hij evident staatloos is, als bedoeld in artikel 5 van de Wet vaststellingsprocedure staatloosheid. Dit artikellid is nader uitgewerkt in artikel 1 van het Besluit evidente staatloosheid.

Van evidente staatloosheid is uitsluitend sprake als de staatloze:

- a. beschikt over een document waaruit de vaststelling van staatloosheid blijkt door een land dat bij ministeriële regeling is aangewezen; of
- b. een in Nederland geboren kind is, van wie de ouder(s) op grond van de Wet vaststellingsprocedure staatloosheid vastgesteld staatloos zijn; of
- c. een in Nederland geboren vreemdeling is zonder juridische vader, waarbij de moeder op basis van haar nationaliteitsrecht haar nationaliteit niet kan doorgeven aan haar kind. In welke landen hiervan sprake kan zijn, is opgenomen in de Regeling evidente staatloosheid; of
- d. een in Nederland geboren vreemdeling is, van wie de vader op grond van de Wet vaststellingsprocedure staatloosheid vastgesteld staatloos is en van wie de moeder op basis van haar nationaliteitsrecht haar nationaliteit niet kan doorgeven aan haar kind. In welke landen hiervan sprake kan zijn, is opgenomen in de Regeling evidente staatloosheid; of
- e. enkel de nationaliteit bezit van een staat die niet wordt erkend.

Zie de werkinstructie van de IND inzake het beoordelen van evidente staatloosheid in het kader van onder andere een aanvraag om een identificatiedocument op www.ind.nl.

Een document als genoemd onder a. betreft een buitenlandse vaststelling staatloosheid (gerechtelijke vaststelling of besluit overheidsorgaan) van een land dat bij ministeriële regeling is aangewezen. Zie hiervoor de Regeling evidente staatloosheid. Buitenlandse documenten moeten vertaald zijn door een beëdigde vertaler in het Nederlands, Engels, Frans of Duits. Deze documenten moeten voor zover nodig gelegaliseerd of van een apostille voorzien zijn.

De burgemeester moet in het geval van een optie of naturalisatieverzoek beoordelen of de ouders zelf wel een nationaliteit hebben dan wel op grond van de nationaliteitswetgeving van hun land van herkomst hun nationaliteit na de geboorte kan doorgeven aan hun kind. Als zij daar (kennelijk) van hebben afgezien kunnen zij verantwoordelijk worden geacht voor de staatloosheid van hun

kind. Zij hebben die immers niet opgeheven, terwijl zij daartoe wel de juridische mogelijkheid hadden.

Daarbij zijn met name relevant gevallen waarin de ouders de nationaliteit hebben van een land dat het ius soli systeem kent (nationaliteit wordt ontleend aan geboorte op grondgebied van de betreffende staat). In die gevallen moet worden beoordeeld of zij een reparatiemogelijkheid hebben op grond van de wetgeving van hun land van nationaliteit. Veel landen met een ius soli systeem kennen de mogelijkheid het kind dat in het buitenland is geboren te laten registreren bij hun ambassades, waardoor het kind de nationaliteit van de ouder(s) alsnog verkrijgt. De burgemeester kan niet vaststellen of dit opzettelijk niet is gebeurd of door gebrek aan informatie. De burgemeester kan alleen feitelijk vaststellen dat de juridische mogelijkheid bestaat of niet. Er zijn meerdere bronnen die hiervoor kunnen worden geraadpleegd, zoals de kennisbank Burgerzaken of Kluwer. Het gaat om de feitelijke conclusie dat er een mogelijkheid bestaat en dat daarvan (bewust dan wel onbewust) geen gebruik is gemaakt.

Als vaststaat dat beide ouders staatloos zijn, is evident dat het kind dit vanaf zijn geboorte ook is, tenzij het kind de Nederlandse nationaliteit kan ontleenen aan opvolgende geboorte (artikel 3, derde lid, RWN).

Als de vreemdeling in de BRP is ingeschreven als zijnde van onbekende nationaliteit omdat zijn nationaliteit niet kan worden vastgesteld, is op zijn persoonslijst in de categorie nationaliteit de standaardwaarde '0000' (onbekend) opgenomen en kan hij niet worden aangemerkt als staatloze in de zin van de RWN.

Een eenduidige definitie van het begrip 'staatloze' is van belang in verband met de toepassing van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder b, RWN, artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q, RWN, artikel 8, vierde lid, RWN en artikel 14, achtste lid, RWN.

C

Toelichting ad artikel 1, eerste lid, aanhef en onder h, HRWN-NL is gewijzigd en komt te luiden:

1-1-h. Toelichting ad artikel 1, eerste lid, aanhef en onder h

Voor de toepassing van deze Rijkswet wordt verstaan onder hoofdvverblijf: de plaats waar een persoon zijn feitelijke woonstede heeft.

Paragraaf 1 Algemeen

In onderstaande paragraaf wordt een nadere uitleg gegeven van het begrip 'hoofdvverblijf', zoals opgenomen in artikel 1, eerste lid, aanhef en onder h, RWN (zie paragraaf 2).

Daarnaast is met de inwerkingtreding van de Wet vaststellingsprocedure staatloosheid per 1 oktober 2023 in combinatie met de wijziging van de RWN het begrip stabiel hoofdvverblijf van belang. In de toelichting op artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q, RWN het begrip 'stabiel hoofdvverblijf' uitgelegd. De uitleg van het begrip 'stabiel hoofdvverblijf' en hoe dat vastgesteld kan worden, is opgenomen in de toelichting op artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q, RWN, omdat het begrip 'stabiel hoofdvverblijf' alleen daar van belang is.

Paragraaf 2 Hoofdvverblijf

Het begrip 'hoofdvverblijf' heeft een strikt feitelijke betekenis. Het hoofdvverblijf van een persoon is de plaats waar hij kennelijk geregeld vertoeft, daar waar hij het centrum van zijn activiteiten heeft. Te denken valt bijvoorbeeld aan de plaats waar een persoon zijn slaapplek heeft, waar hij werkelijk woont (met zijn gezin) of waar zijn inboedel zich bevindt. Er moet sprake zijn van een meer duurzame betrekking tussen een persoon en een plaats. Een verblijf van voorbijgaande aard heeft geen betekenis.

De aan het burgerlijk recht ontleende begrippen 'woonplaats' of 'woonplaats en werkelijk verblijf' in artikel 6 RWN, artikel 8 RWN, artikel 15 RWN en artikel 26 RWN zoals die luiden tot 1 april 2003, zijn vervangen door het begrip 'hoofdvverblijf'.

De vraag welke plaats als het hoofdvverblijf van een persoon moet worden aangemerkt is een feitelijke, die aan de hand van verschillende factoren van feitelijke aard wordt beantwoord. Met de wil van de persoon wordt slechts rekening gehouden, voor zover deze blijkt uit zijn gedragingen. Of sprake is van hoofdvverblijf werd tot de inwerkingtreding van de Wet BRP behoudens contra-indicatie aangenomen aan de hand van een inschrijving in de toenmalige GBA. Met ingang van de Wet BRP wordt primair getoetst aan de hand van de gegevens uit de BRP. In de BRP worden zowel ingezetenen als niet-ingezetenen ingeschreven. Hoofdvverblijf in Europees Nederland kan worden

aangenomen als een persoon als ingezetene is ingeschreven in de BRP, tenzij er indicaties zijn dat de persoon zijn hoofdverblijf buiten Nederland heeft verplaatst.

Indicaties voor verplaatsing van het hoofdverblijf buiten Nederland zijn onder meer:

- registratie als niet-ingezetene in de BRP;
- de bijhouding van de GBA (de voorganger van de BRP) is opgeschort wegens vertrek naar het buitenland of 'Land Onbekend';
- de afmelding bij de Belastingdienst wegens vertrek naar het buitenland;
- mededeling aan de korpschef van vertrek naar het buitenland (zie artikel 4.37, eerste lid, aanhef en onder d, Vb 2000 in samenhang met artikel 4.37, vijfde lid, Vb 2000);
- het nemen van ontslag bij de werkgever, of bedrijfsbeëindiging;
- het opzeggen van een bankrekening;
- het laten overmaken van periodieke uitkeringen naar een adres buiten Nederland;
- de afkoop van pensioenrechten;
- de ontruiming van de woning in Nederland en het over de grens brengen van de inboedel; en
- het (onder)verhuren aan derden van de woning in Nederland.

Deze indicaties zijn niet limitatief. Ook op andere feitelijke gronden kan worden geconcludeerd dat een persoon zijn hoofdverblijf heeft verplaatst. Als daarentegen een vreemdeling de korpschef er tevoren van in kennis heeft gesteld dat hij tijdelijk, maar niet langer dan zes maanden, in het buitenland beoogt te verblijven, dan is dit een aanwijzing dat de vreemdeling zijn hoofdverblijf niet buiten Nederland wenst te vestigen.

Vestiging van het hoofdverblijf buiten Nederland wordt in ieder geval aangenomen, als een persoon:

- bij zijn vertrek uit Nederland gebruik heeft gemaakt van een remigratieregeling, waaronder een regeling op grond van de Remigratiewet;
- meer dan zes achtereenvolgende maanden buiten Nederland heeft verbleven, tenzij hij aannemelijk maakt dat de overschrijding van de periode van zes maanden het gevolg is van buiten zijn schuld gelegen omstandigheden (te denken valt aan de situatie waarbij de persoon kan aantonen dat de overschrijding van die termijn te wijten is aan een ziekenhuisopname of een natuurramp); of
- voor het derde achtereenvolgende jaar meer dan vier achtereenvolgende maanden buiten Nederland heeft verbleven, tenzij hij aannemelijk maakt dat het centrum van zijn activiteiten niet naar het buitenland is verlegd.

Vestiging van het hoofdverblijf buiten Nederland wordt niet aangenomen op de enkele grond dat een persoon:

- Nederland heeft verlaten voor de vervulling van de militaire dienstplicht en binnen zes maanden na beëindiging van de dienstplicht naar Nederland is teruggekeerd; of
- buiten Nederland is gedetineerd dan wel buiten Nederland gedetineerd is geweest en binnen zes maanden na beëindiging van de detentie naar Nederland is teruggekeerd.

Een vreemdeling wordt geacht zijn hoofdverblijf niet buiten Nederland te hebben gevestigd:

- als hij beschikt over een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd in het kader van studie aan het hoger onderwijs, en in het kader van de voltooiing van zijn studie in Nederland tijdelijk hoger onderwijs in het buitenland gaat volgen. Tijdelijkheid wordt niet aangenomen als de periode van het volgen van hoger onderwijs in het buitenland een langere periode beslaat dan één aaneengesloten jaar;
- als hij beschikt over een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd voor het verrichten van arbeid die geheel of gedeeltelijk buiten Nederland plaatsvindt; of
- als en zolang hij de echtgenoot/partner is van een ambtenaar, bedoeld in artikel 17, eerste lid, of artikel 8, derde of vierde lid, juncto artikel 2, tweede lid van het Reglement Dienst Buitenlandse Zaken die uitgezonden is (geweest) naar een Nederlandse diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging in het buitenland (deze vreemdeling behoudt niet alleen zijn hoofdverblijf in Nederland, maar behoudt in de regel, mits aan de daarvoor gestelde voorwaarden voldaan blijft, tevens zijn verblijfsrecht in Nederland). Een vereiste is dat de vreemdeling gedurende de periode van uitzending alsook het verblijf in Nederland heeft samengewoond met de echtgenoot/partner.

Vreemdelingen die rechtmatig in Nederland verblijven en voor wie geldt dat de verwachte verblijfsduur tenminste 2/3 van een half jaar is, worden op grond van artikel 2.4 Wet basisregistratie personen (Wet BRP) in de BRP ingeschreven. Voor asielzoekers in de centrale opvang wordt hierop een uitzondering gemaakt: zij worden na een verblijf van een half jaar in de centrale opvang in de gemeentelijke voorziening van de basisregistratie ingeschreven.

Bij de toepassing van de RWN wordt om vast te stellen of sprake is van hoofdverblijf in Europees Nederland getoetst aan de hand van gegevens in de BRP. Van belang is echter dat bij het bepalen van de periode van 'hoofdverblijf' rekening wordt gehouden met het feit dat asielzoekers in de

centrale opvang zich pas na een half jaar (kunnen) doen inschrijven in de BRP. Het kan dus voorkomen dat een ex-asielzoeker die drie jaar toelating heeft, slechts twee en een half jaar staat ingeschreven in de BRP. Deze vreemdeling heeft dan wel langer dan de periode van inschrijving in de BRP 'hoofdverblijf' in Nederland.

D

Artikel 6 HRWN-NL is gewijzigd en komt te luiden:

Artikel 6

1. Na het afleggen van een daartoe strekkende schriftelijke verklaring verkrijgt door een bevestiging als bedoeld in het derde lid het Nederlanderschap:
 - a. de toegelaten meerderjarige vreemdeling die in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, is geboren en aldaar sedert zijn geboorte hoofdverblijf heeft;
 - b. de vreemdeling die in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, is geboren, aldaar gedurende een onafgebroken periode van tenminste drie jaren toelating en hoofdverblijf heeft en sedert zijn geboorte staatloos is;
 - c. de minderjarige vreemdeling die door een Nederlander is erkend en die niet op grond van de artikelen 3 of 4 Nederlander is of is geworden, indien hij onmiddellijk voorafgaand aan de verklaring gedurende een onafgebroken periode van ten minste drie jaren verzorging en opvoeding heeft genoten van de Nederlander door wie hij is erkend;
 - d. de minderjarige vreemdeling die krachtens Nederlandse rechterlijke beslissing of bij zijn geboorte van rechtswege onder het gezamenlijk gezag is komen te staan van een niet-Nederlandse vader of moeder en een ander die Nederlander is, indien hij na het instellen van dat gezag gedurende een onafgebroken periode van tenminste drie jaren verzorging en opvoeding heeft genoten van deze Nederlander, en hij zijn hoofdverblijf niet heeft in het land waarvan hij onderdaan is. Op de minderjarige die ten tijde van het afleggen van de verklaring de leeftijd van zestien jaar nog niet heeft bereikt, is het vierde lid van dit artikel niet van toepassing;
 - e. de meerderjarige vreemdeling die sedert het bereiken van de leeftijd van vier jaar toelating en hoofdverblijf heeft in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba;
 - f. de meerderjarige vreemdeling die te eniger tijd het Nederlanderschap of de staat van Nederlands onderdaan-niet-Nederlander heeft bezeten en in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba tenminste één jaar toelating voor onbepaalde tijd en hoofdverblijf heeft tenzij hij het Nederlanderschap heeft verloren op grond van artikel 15, eerste lid, onder d of e;
 - g. de vreemdeling die gedurende tenminste drie jaren de echtgenoot is van een Nederlander en gedurende een onafgebroken periode van tenminste vijftien jaren toelating en hoofdverblijf heeft in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba;
 - h. de vreemdeling die de leeftijd van vijf en zestig jaar heeft bereikt en gedurende een onafgebroken periode van tenminste vijftien jaren toelating en hoofdverblijf heeft in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba;
 - i. de vreemdeling die vóór 1 januari 1985 is geboren uit een moeder die ten tijde van zijn geboorte Nederlander was, terwijl de vader ten tijde van die geboorte niet-Nederlander was;
 - j. het vóór 1 januari 1985 in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba bij rechterlijke uitspraak geadopteerde niet-Nederlandse kind van een vrouw die op de dag dat de uitspraak kracht van gewijsde heeft gekregen Nederlander was, indien het kind op de dag van de uitspraak in eerste aanleg minderjarig was;
 - k. de vreemdeling die is geboren als kind van één van de in de onderdelen i of j bedoelde personen die het Nederlanderschap heeft verkregen dan wel voor die verkrijging is overleden;
 - l. de vreemdeling die voor de leeftijd van zeven jaar is erkend door één van de in de onderdelen i of j bedoelde personen die het Nederlanderschap heeft verkregen dan wel voor die verkrijging is overleden;
 - m. de vreemdeling die door één van de in de onderdelen i of j bedoelde personen die het Nederlanderschap heeft verkregen dan wel voor die verkrijging is overleden, tijdens zijn minderjarigheid is erkend, terwijl hij aangetoond heeft dat die persoon de biologische vader is;

- n. de vreemdeling die door een gerechtelijke vaststelling van het ouderschap kind is van één van de in de onderdelen i of j bedoelde personen die het Nederlanderschap heeft verkregen dan wel voor die verkrijging is overleden, indien hij op de dag van de uitspraak in eerste aanleg minderjarig was;
 - o. het in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba bij rechterlijke uitspraak geadopteerde kind van één van de in de onderdelen i of j bedoelde personen die het Nederlanderschap heeft verkregen dan wel voor die verkrijging is overleden, indien hij op de dag van de uitspraak in eerste aanleg minderjarig was;
 - p. de vreemdeling die het Nederlanderschap van rechtswege heeft verloren, indien met dat verlies het Unieburgerschap verloren ging en op dat moment redelijkerwijs voorzienbaar was dat dit tot onevenredige gevolgen uit het oogpunt van het Unierecht zou leiden. De herverkrijging geschiedt met terugwerkende kracht tot en met het moment waarop het Nederlanderschap verloren ging. Het tweede lid is niet van toepassing;
 - q. de vreemdeling die de leeftijd van eenentwintig jaar nog niet heeft bereikt; in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba is geboren; aldaar gedurende een onafgebroken periode van ten minste vijf jaren onmiddellijk voorafgaand aan de verklaring stabiel hoofdverblijf heeft; sinds zijn geboorte staatloos is en in redelijkheid geen andere nationaliteit kan verkrijgen.
2. Bij het afleggen van de verklaring tot verkrijging van het Nederlanderschap verklaart de meerderjarige vreemdeling en de minderjarige vreemdeling die de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt tevens bereid te zijn bij de verkrijging van het Nederlanderschap een verklaring van verbondenheid af te leggen. Het besluit tot bevestiging wordt niet bekendgemaakt dan nadat de verklaring van verbondenheid daadwerkelijk is afgelegd.
 3. De autoriteit die de verklaring in ontvangst neemt, beoordeelt aan de hand van de haar overgelegde stukken de gronden waarop de verklaring berust. Indien de verklaring strekt tot verkrijging van het Nederlanderschap als bedoeld in het eerste lid, onder p, vraagt de autoriteit advies aan Onze Minister. Indien aan de vereisten is voldaan, bevestigt zij schriftelijk de verkrijging van het Nederlanderschap.
 4. Zij weigert de bevestiging indien op grond van het gedrag van de persoon, die de verklaring betreft, ernstige vermoedens bestaan dat hij gevaar oplevert voor de openbare orde, de goede zeden of de veiligheid van het Koninkrijk, tenzij volkenrechtelijke verplichtingen zich daartegen verzetten.
 5. Zij beslist binnen dertien weken na de inontvangstneming van de verklaring; deze termijn kan éénmaal met ten hoogste dertien weken worden verlengd.
 6. Indien een persoon op wie de verklaring betrekking heeft, geen geslachtsnaam of voornaam heeft of indien de juiste spelling daarvan niet vaststaat, wordt deze in overleg met hem vastgesteld en in de bevestiging vermeld; zijn naam wordt daarin zonedig in de in het Koninkrijk gebruikelijke lettertekens overgebracht.
 7. Voor de toepassing van het eerste lid, aanhef en onder a en b, wordt geboorte aan boord van een in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba te boek gesteld zeeschip of luchtvaartuig gelijk gesteld met geboorte in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.
 8. Het minderjarige niet-Nederlandse kind van de vader, moeder of adoptiefouder als bedoeld in artikel 11, achtste lid, die een verklaring tot verkrijging van het Nederlanderschap aflegt, deelt in die verkrijging, indien het in de verklaring tot dat doel is vermeld en het, behoudens in de gevallen waarin de verklaring wordt afgelegd op grond van het eerste lid, onder c, d of p, sedert het tijdstip van het afleggen van de verklaring toelating en hoofdverblijf heeft in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Kinderen van een kind dat in de verkrijging deelt, delen onder dezelfde voorwaarden in die verkrijging. Een kind dat ten tijde van het afleggen van de bereidverklaring de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt, deelt slechts in de verkrijging indien het daarmee uitdrukkelijk instemt, de in het tweede lid bedoelde bereidverklaring, alsmede de verklaring zelf aflegt en jegens hem geen vermoedens bestaan als in het vierde lid bedoeld. Het besluit tot bevestiging wordt niet bekend gemaakt dan nadat de verklaring van verbondenheid daadwerkelijk is afgelegd. Indien de bevestiging strekt tot verkrijging van het Nederlanderschap als bedoeld in het eerste lid, onder p, geschiedt die verkrijging met terugwerkende kracht en behoeft geen verklaring van verbondenheid te worden afgelegd.

9. Aan de vreemdeling die te eniger tijd het Nederlandschap door optie heeft verkregen, staat van de in het eerste lid genoemde mogelijkheden tot herkrijging van het Nederlandschap door optie alleen die bedoeld onder f en p, open.

Verwijzingen

RWN: artikelen 1; 2; 8; 9; 12; 13; 14.1; 21; 22; 23; 26 en 28
RRWN: artikelen II.2 en V.1
BVVN: artikelen 3 t/m 12 en 73
Awb: artikelen 4:5; 4:7; 4:15 en hoofdstukken 6 t/m 8
BW: artikelen 1:5; 1:253aa; 1:253sa en 1:253t
Boek 10 BW: artikelen 22 lid 2 en 25 lid 1 onder a, 25 lid 1 onder b, 25 lid 2, 29, 58
WRvS: artikelen 37 en 39
Verdragen: artikel 1 Overeenkomst van Rome inzake de wettiging door huwelijk;
artikelen 1 en 12 Verdrag van New York ter beperking der staatloosheid;
artikelen 6.1a en 6.2b Europees Verdrag inzake nationaliteit.

Overgangsrecht

Zie artikel 26 RWN voor tijdelijk soepelere voorwaarden voor optie door bepaalde categorieën oud-Nederlanders. Zie voor de gevolgen van een erkenning van een minderjarige door een Nederlandse man vóór 1 april 2003, de toelichting bij artikel 6, eerste lid, aanhef en onder c, RWN, onder 'Erkenning van minderjarigen vóór 1 april 2003'.
Artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q, RWN geldt voor optieverklaringen die op of na 1 oktober 2023 zijn afgelegd (inwerkingtreding wijziging wetsvoorstel RWN).

E

Toelichting ad artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q, HRWN-NL is nieuw toegevoegd en komt te luiden:

6-1-q. Toelichting ad artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q

Na het afleggen van een daartoe strekkende schriftelijke verklaring verkrijgt door een bevestiging als bedoeld in het derde lid het Nederlandschap: de vreemdeling die de leeftijd van eenentwintig jaar nog niet heeft bereikt; in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba is geboren; aldaar gedurende een onafgebroken periode van ten minste vijf jaren onmiddellijk voorafgaand aan de verklaring stabiel hoofdverblijf heeft; sinds zijn geboorte staatloos is en in redelijkheid geen andere nationaliteit kan verkrijgen.

Paragraaf 1. Algemeen

De hier bedoelde vreemdeling, verkrijgt het Nederlandschap door de bevestiging, bedoeld in artikel 6, derde lid, RWN als cumulatief:

- de vreemdeling de leeftijd van eenentwintig jaar nog niet heeft bereikt;
- de vreemdeling in het Koninkrijk is geboren;
- de vreemdeling aldaar gedurende een onafgebroken periode van ten minste vijf jaren onmiddellijk *voorafgaand* aan de verklaring stabiel hoofdverblijf heeft. De term en de wijze van toetsen van stabiel hoofdverblijf worden nader uitgewerkt in paragraaf 2 hieronder;
- de vreemdeling *sinds* zijn geboorte staatloos is. Voor de definitie van staatloosheid en hoe de gemeente evidente staatloosheid moet beoordelen in deze procedure wordt verwezen naar de toelichting op artikel 1, eerste lid, aanhef en onder f, HRWN;
- de vreemdeling in redelijkheid geen andere nationaliteit kan verkrijgen. Voor de wijze van beoordelen hiervan wordt verwezen naar de Regeling evidente staatsloosheid;
- er op grond van het gedrag van de optant geen ernstige vermoedens bestaan dat hij gevaar oplevert voor de openbare orde, de goede zeden of de veiligheid van het Koninkrijk (zie de toelichting bij artikel 6, vierde lid, RWN, alsmede de toelichting bij artikel 9, eerste lid, aanhef en onder a, RWN);
- hij zich bereid heeft verklaard bij de verkrijging van het Nederlandschap een verklaring van verbondenheid af te leggen (zie toelichting bij artikel 6, tweede lid, RWN).

De optieverklaring kan worden afgelegd met behulp van model 1.58.

Als aan alle voorwaarden is voldaan wordt de optieverklaring bevestigd en verkrijgt de vreemdeling het Nederlandschap.

Paragraaf 2 Stabiel hoofdverblijf

Voor de beoordeling van stabiel hoofdverblijf zijn de volgende criteria van toepassing:

- het moet gaan om vijf jaar feitelijk en onafgebroken verblijf in het Koninkrijk; en
- het kind en de ouder(s) hebben in het verleden het vertrektraject niet gefrustreerd; en
- het kind en de ouder(s) hebben zich niet onttrokken aan toezicht van de autoriteiten van het desbetreffende land binnen het Koninkrijk.

De gemeente neemt in beginsel de registratie in de BRP als uitgangspunt voor het vijf jaar feitelijk en onafgebroken hoofdverblijf. Als de vreemdeling niet is ingeschreven in de BRP of enkel voor een bepaalde periode of niet aaneengesloten, moet de vreemdeling op een andere wijze aantonen dat hij gedurende die periode feitelijk in Nederland verbleef. Zie ook de toelichting op artikel 1, eerste lid, aanhef en onder h, HRWN.

De gemeente kan advies vragen aan de IND door middel van model 1.59 in verband met de beoordeling of:

- sprake is van frustratie van het vertrektraject; en
- het onttrekken aan toezicht van de ouder(s)/het kind.

De IND kan vervolgens de DT&V om input vragen in het kader van het advies aan de gemeente. Het advies van de IND en de input van de DT&V betreffen voorbereidingshandelingen die door de gemeente bij de beoordeling van de optieverklaring betrokken worden. Er staat dan ook geen zelfstandig bezwaar open tegen het advies van de IND of de input van de DT&V.

Er is sprake van frustratie van het vertrektraject als het kind en de ouder(s) doelbewust en systematisch geen medewerking hebben verleend aan dit traject. Uitgangspunt is dat de vreemdeling meewerkt aan zijn vertrek als hij actief meewerkt aan zijn vertrektraject, tenzij er sprake is van systematische tegenwerking. Systematische tegenwerking blijkt uit het bovengenoemde advies van de IND.

Er is sprake van het onttrekken aan toezicht als een vreemdeling niet meer in beeld is bij de autoriteiten van het desbetreffende land binnen het Koninkrijk.

Voorbeeld 1:

Mevrouw A, meneer B en hun kinderen X en Y leggen een optieverklaring af op grond van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q, RWN. Zij hebben een verblijfsvergunning gehad de afgelopen vijf jaar. Gelet hierop kan worden geconcludeerd dat sprake is van vijf jaar feitelijk en onafgebroken verblijf in Nederland (stabiel hoofdverblijf). Verder kan worden geconcludeerd dat, omdat de betrokkenen in het bezit zijn gesteld van een verblijfsvergunning, er geen sprake is van frustratie van het vertrektraject en het onttrekken aan toezicht van de Nederlandse staat. In dit soort zaken hoeft de gemeente geen advies te vragen aan de IND.

Voorbeeld 2:

*De heer C is 20 jaar en geboren in Nederland. Mevrouw A is zijn moeder met de *** nationaliteit. Mevrouw A kan op basis van de nationaliteitswet van het land waar zij de nationaliteit van heeft, haar nationaliteit niet doorgeven (zoals ook opgenomen in de Regeling evidente staatloosheid). Er is geen juridische vader in beeld. De heer C is dus staatloos. Voor de heer C is het in redelijkheid niet mogelijk een (andere) nationaliteit te verkrijgen. Tot het moment dat de heer C een optieverklaring aflegt op grond van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q, RWN, werkte de heer C, evenals zijn ouders, mee aan zijn vertrek. Hiermee is de heer C dus ook in beeld bij de overheidsinstanties en onttrekt hij zich niet aan toezicht. De heer C kan een geslaagd beroep doen op het optierecht van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q, RWN, voor zover hij ook aan de overige voorwaarden voldoet.*

Paragraaf 3 Het in redelijkheid niet kunnen verkrijgen van andere nationaliteit

Zie de toelichting bij artikel 1, eerste lid, aanhef en onder h, HRWN voor de mogelijkheid dat ouders een nationaliteit wel kunnen doorgeven aan hun kinderen.

Paragraaf 4. Peilmoment stabiel hoofdverblijf

De vreemdeling moet de periode van tenminste vijf jaar onafgebroken stabiel hoofdverblijf al hebben voorafgaand aan het afleggen van zijn optieverklaring

De periode van onafgebroken hoofdverblijf mag niet alsnog tijdens de procedure van de optie verbroken worden. De bevestiging van de optieverklaring wordt dan alsnog geweigerd.

Paragraaf 5. Bewijslast

Het is aan de optant om het bestaan van relevante feiten en omstandigheden te vermelden en deze aannemelijk te maken met behulp van bewijsstukken. Dat betreft alle voorwaarde waaraan hij moet voldoen om voor de optiebevestiging in aanmerking te komen. De gemeente onderzoekt vervolgens omstandigheden met betrekking tot het vertrektraject en het al dan niet onttrekken aan toezicht.

Paragraaf 6. Bezwaar: bij nova eventueel nieuw advies IND

Als de optant bezwaar heeft gemaakt tegen de weigering van de optieverklaring, kan de gemeente in de bezwaarfase als sprake is van nova een nieuw advies bij de IND vragen. Desgewenst kan ook contact gezocht worden met de IND. Zie ook paragraaf 2.

Als de niet-evidente staatloosheid sinds geboorte de enige weigeringsgrond van de optie is, kan de optant er op gewezen te worden dat hij zich wendt tot de rechtbank Den Haag om de staatloosheid op grond van artikel 4 van de Wet vaststellingsprocedure staatloosheid vast te laten stellen.

F

Paragraaf 2.2.5.6/Toelichting ad artikel 6, derde lid, HRWN-NL is gewijzigd en komt te luiden:

Paragraaf 2.2.5.6 Bewijsnood of inwilliging met toepassing van art. 4:84 Awb: geldig buitenlands reisdocument (paspoort) en of geboorteakte

De houder van een reguliere verblijfsvergunning is op grond van artikel 7 van de Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) en de lagere regelgeving, als hoofdregel verplicht om bij het afleggen van een optieverklaring zijn identiteit en nationaliteit aan te tonen. Dit moet hij doen met een gelegaliseerde of van een apostillestempel voorziene geboorteakte alsmede met een geldig buitenlands paspoort. Van deze hoofdregel wordt afgeweken als sprake is van bewijsnood dan wel als het in het individuele geval het onevenredig zou zijn om vast te houden aan de hoofdregel.

Bewijsnood akten van de burgerlijke stand

Inzake buitenlandse akten van de burgerlijke stand wordt bewijsnood aangenomen als:

- Het bewuste document nooit is opgemaakt omdat in het desbetreffende land nimmer geboorteakten worden/werden opgemaakt;
- Het bewuste document wel is opgemaakt, maar het register waarin het was opgenomen, is verloren gegaan;
- Op basis van een ambtsbericht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken is besloten om vanwege de politieke situatie in een land (tijdelijk) niet te verlangen dat in dat land akten (of andere bewijsstukken) worden overgelegd.

Bewijsnood geldig buitenlands paspoort

Inzake een buitenlands paspoort wordt bewijsnood aangenomen als:

- Betrokkene staatloos is;
- Op basis van een ambtsbericht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken is besloten om vanwege de politieke situatie in een land (tijdelijk) niet te verlangen dat van dat land een geldig reisdocument wordt overgelegd.

De optant, niet zijnde houder van een verblijfsvergunning asiel, die zich erop beroept dat hij door de autoriteiten van het land waarvan hij onderdaan is (of waar hij geboren is), niet of niet meer in het bezit kan worden gesteld van een geldig buitenlands reisdocument (paspoort) en/of geboorteakte, toont dat op de volgende wijze aan. De optant legt een schriftelijke verklaring over van de autoriteiten van het land waarvan hij onderdaan is (of waar hij geboren is), waarin gemotiveerd wordt aangegeven waarom de optant niet in het bezit wordt gesteld van een geldig buitenlands reisdocument (paspoort) en/of geboorteakte.

Als er geen verklaring is van de buitenlandse autoriteiten waarom de optant niet in het bezit wordt gesteld van een geldig buitenlands reisdocument en/of geboorteakte, toont hij met andere objectieve en verifieerbare bewijsstukken aan wat hij heeft gedaan om in het bezit te komen van deze documenten. Deze bewijsstukken worden in het optiedossier gevoegd. De burgemeester beslist vervolgens of voldoende is aangetoond dat de verzoeker niet of niet meer in het bezit kan worden gesteld van het gevraagde document. De bewijsstukken mogen bij het afleggen van de optieverklaring in principe niet ouder zijn dan zes maanden.

Voorbeeld 1 bewijsnood

Een Vietnamese wil Nederlander worden, maar heeft geen Vietnamees paspoort en geen geboorteakte. Zij vraagt bij de Vietnamese ambassade een paspoort en geboorteakte aan. Zij krijgt twee verklaringen dat deze documenten niet kunnen worden gegeven. In de verklaringen staat als reden: 'after you left the locality without declaration, therefore we did not have any record'. Dit betekent dat de autoriteiten geen registratie meer hebben van betrokkene, omdat zij zich niet heeft afgemeld toen zij wegging uit Vietnam. Daarnaast is bekend dat Vietnamezen die langer dan twee jaar in het buitenland wonen, verwijderd worden uit de HuKau. Vietnamezen die niet meer in de HuKau staan, kunnen alleen documenten krijgen als zij eerst opnieuw zijn geregistreerd. Dit kan alleen als zij zelf naar Vietnam gaan.

In dit geval kan bewijsnood worden verleend omdat er verklaringen zijn van de Vietnamese overheid en er ook geen twijfel is over de identiteit van betrokkene.

Voorbeeld 2 bewijsnood

De optant heeft zich gewend tot de ambassade van het land waarvan hij onderdaan is. Hij heeft daar verzocht in het bezit te worden gesteld van een geboorteakte teneinde zijn identiteit aan te kunnen tonen bij zijn optieverklaring. Van de ambassade heeft betrokkene een brief ontvangen waarin is opgenomen dat hij door de ambassade niet in het bezit kan worden gesteld van de geboorteakte, aangezien deze enkel door de bevoegde instanties in het land van herkomst kunnen worden afgegeven, met een verwijzing naar de afgevende instantie. Naar aanleiding van deze brief heeft de optant geen actie ondernomen, maar legt hij de brief bij de gemeente over als zijnde een bewijsstuk van bewijsnood. In dit geval is géén sprake van bewijsnood omdat de geboorteakte in beginsel kan worden geleverd, de buitenlandse overheid functioneert voor de afgifte ervan. Daarnaast heeft betrokkene zich niet tot de juiste instantie gericht.

Voorbeeld 3 bewijsnood

Betrokkene heeft regulier verblijfsrecht gekregen, nadat haar asielverzoek was afgewezen. Bij het verkrijgen van die reguliere verblijfsvergunning werd zij indertijd vrijgesteld van het paspoortvereiste. Bij het afleggen van haar optieverklaring overlegt zij nu een Engelstalige verklaring van de ambassade van het land van herkomst. Uit de verklaring blijkt dat betrokkene een geboorteakte heeft proberen op te vragen en dat haar verzoek door is gestuurd naar het land van herkomst. Daar is echter gebleken dat haar geboortegegevens onvindbaar zijn in de betreffende archieven.

Deze verklaring op zich is niet voldoende om bewijsnood aan te tonen. Het zou immers kunnen dat betrokkene niet werkelijk geboren is in het land waar zij vandaan stelt te komen. Slechts wanneer er geen indicaties zijn dat betrokkene wellicht afkomstig is uit een ander land dan gesteld en wanneer de gegevens van betrokkene op de verklaring overeenkomen met de gegevens die zij eerder op heeft gegeven bij het indienen van haar asielverzoek en bij het afleggen van de VOE kan op grond van een dergelijke verklaring eventueel bewijsnood aangenomen worden. Andere stukken (zoals een schooldiploma of een doopakte uit het land van herkomst) waar ook dezelfde gegevens op vermeld staan, zouden het in dit geval makkelijker maken om het beroep op bewijsnood te accepteren.

Voorbeeld 4 bewijsnood

Betrokkene heeft in 2007 samen met zijn ouders regulier verblijfsrecht gekregen, waarbij sprake was van vrijstelling van het 'paspoortvereiste'. Inmiddels is hij 23 jaar en wil graag naturaliseren. Zijn ouders zijn afkomstig uit Irak. Betrokkene is geboren in een Iraaks vluchtelingenkamp. Geboorten werden volgens betrokkene niet geregistreerd in de plaats waar het vluchtelingenkamp stond en evenmin in het kamp zelf. Als hetgeen wordt gesteld door betrokkene inderdaad zo is, is bij de geboorteakte/bewijsstuk van de geboorteregistratie sprake van bewijsnood, want het gevraagde document is nooit opgemaakt.

Syrië

In Syrië geboren vreemdelingen hoeven geen Syrisch paspoort noch een uit Syrië afkomstige geboorteakte te overleggen. De reden hiervoor is dat uit het ambtsbericht over Syrië uit juni 2022 gebleken is dat in Syrië nog steeds sprake is van een instabiele situatie, die niet alleen wordt veroorzaakt door de aard en frequentie van het geweld, maar ook door repressieve acties van de Syrische regering en andere feitelijke machthebbers in delen van het land. Daardoor kan het verkrijgen van documenten niet gevergd worden.

Etnisch Armenen uit Azerbeidzjan

Geboorteakte en paspoort

Met ingang van 26 oktober 2015 zijn etnisch Armenen die geboren zijn in Azerbeidzjan, vrijgesteld van het overleggen van een geboorteakte uit Azerbeidzjan alsook van een Azerbeidzjaans paspoort (Kamerstuk 19 637, nr. 2072). Van etnisch Armenen uit Azerbeidzjan wordt aangenomen dat zijn in bewijsnood verkeren nu de Azerbeidzjaanse autoriteiten het (juridische) bezit van de Azerbeidzjaanse nationaliteit in het algemeen niet erkennen als het een etnisch Armeen betreft.

Als de optant bij het afleggen van een optieverklaring stelt etnisch Armeen te zijn kan de gemeente via de Ketenservice telefoonlijn van de IND hierover navraag doen. Het gegeven dat betrokkene uit Azerbeidzjan afkomstig is volgt uit de BRP aan de hand van de bij betrokkene geregistreerde geboorteplaats.

Optanten afkomstig uit een land zonder (erkend) centraal gezag

De optant die vanwege het ontbreken van centraal gezag of door Nederland erkend centraal gezag in de verblijfsrechtelijke procedure is vrijgesteld van het 'paspoortvereiste' en die in het bezit is van een regulier verblijfsdocument, moet eveneens zijn identiteit en nationaliteit aantonen. Hiertoe moet de optant documenten overleggen waarover hij wel de beschikking heeft, bijvoorbeeld een (oud) paspoort, identiteitsbewijs, geboortebewijs en/of huwelijksakte. Conform de Circulaire legalisatie en verificatie buitenlandse bewijsstukken (staat van personen en toepassing van DNA-onderzoek), kan niet om legalisatie en verificatie van deze documenten worden verzocht. Voor de vraag of sprake is van een land zonder (erkend) centraal gezag kan de burgemeester contact opnemen met de ketenpartnerlijn van de IND.

Optanten, met een reguliere verblijfsvergunning, afkomstig uit niet-erkende staten

Er vindt geen uitwisseling van officiële stukken plaats met staten die door Nederland niet erkend zijn. De optant mag daarom een optieverklaring afleggen zonder een document (bij voorbeeld een geboorteakte) uit een dergelijk land. Dit geldt op dit moment voor documenten die uit Abchazië, Noord-Cyprus, Zuid-Ossetië of Taiwan zouden moeten komen.

Wel moet de optant bij de aflegging van de optieverklaring een geldig nationaal paspoort overleggen van het land, waartoe de niet-erkende staat feitelijk behoort. Dit hoeft niet als de optant volgens de IND voldoende heeft aangetoond dat hij niet kan beschikken over een geldig nationaal paspoort (bewijsnood). Ook moet de verzoeker daarbij aantonen, dat hij uit het gebied van de niet-erkende staat afkomstig is.

Staatloze optanten met een reguliere verblijfsvergunning

Vreemdelingen, die in de BRP zijn opgenomen als staatloos, en die in het bezit zijn van een reguliere verblijfsvergunning, moeten bij de aflegging van de optieverklaring een geboorteakte overleggen. Zij kunnen echter wel tegen problemen aanlopen bij het verkrijgen van een geboorteakte. Als een optant volgens de BRP staatloos is, wordt bij de vraag of sprake is van bewijsnood mede betrokken wat de oorzaak is van de staatloosheid. Afhankelijk daarvan kan de aannemelijkheid worden bepaald of de verzoeker het betreffende document niet kan verkrijgen.

Op www.ind.nl is een rapport uit 2016 opgenomen over staatloosheid in de wereld. Daarin is ook informatie opgenomen over mogelijkheden van geboorteregistratie bij staatlozen.

Optant die in 2007 of 2008 een Ranov-vergunning heeft gekregen

Geboorteakte en paspoort

Met ingang van 1 november 2021 is de optant, die in 2007 of 2008 een Ranov-verblijfsvergunning kreeg en meerderjarig was op de ingangsdatum van zijn Ranov-verblijfsrecht, vrijgesteld van:

- het overleggen van een geldig buitenlands paspoort (of anderszins een bewijs van het actuele bezit van een vreemde nationaliteit); en
- het overleggen van een (buitenlands) geboorteakte/geboorteregistratiebewijs.

Om hiervoor in aanmerking te komen, moet betrokkene sinds de Ranov-vergunning hoofdverblijf in Nederland hebben gehad. Dit omdat het huidige verblijfsrecht rechtstreeks moet kunnen worden herleid tot de eerder verstrekte Ranov-vergunning.

De optant die in 2007 of 2008 een Ranov-verblijfsvergunning kreeg en minderjarig was op de

ingangsdatum van zijn Ranov-verblijfsrecht kwam sinds 1 juni 2021 in aanmerking voor de genoemde vrijstellingen.

Geen vrijstelling overleggen documenten bij optanten met een regulier verblijfsrecht

In beginsel wordt geen vrijstelling van het overleggen van documenten verleend aan optanten met een regulier verblijfsrecht als blijkt dat sprake is van één van de onderstaande omstandigheden:

- de optant beschikt over een document (bijvoorbeeld een identiteitsbewijs) dat ná de datum van de verleende reguliere verblijfsvergunning aan hem in persoon is afgegeven door de autoriteiten van het land van herkomst;
- op verzoek van de optant ná de datum van de verleende reguliere verblijfsvergunning een rechtsfeit of rechtshandeling heeft plaatsgevonden waarbij de autoriteiten waarvan de optant de nationaliteit bezit betrokken waren; of
- de optant ná de datum van de verleende reguliere verblijfsvergunning vrijwillig naar het land van herkomst is gereisd, waarvan hij de nationaliteit bezit.

Er kunnen echter omstandigheden zijn om een optant toch vrijstelling van het overleggen van documenten te verlenen hoewel één van bovenstaande omstandigheden zich heeft voorgedaan.

Artikel 4:84 Awb

Indien er geen bewijsnood wordt aangenomen dan kan beoordeeld worden of de zaak ingewilligd kan worden met toepassing van artikel 4:84 Awb. Dit houdt in dat er bezien wordt in hoeverre het in het individuele geval bij reguliere vergunninghouders wegens bijzondere omstandigheden onredelijk is om vast te houden aan de hierboven staande beleidsregels.

G

Paragraaf 3.5.6/Toelichting ad artikel 7, derde lid, HRWN-NL is gewijzigd en komt te luiden:

Paragraaf 3.5.6 Bewijsnood of inwilliging met toepassing van art. 4:84 Awb: geldig buitenlands reisdocument (paspoort) en of geboorteakte

De houder van een reguliere verblijfsvergunning is op grond van artikel 7 van de Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) en de lagere regelgeving, als hoofdregel verplicht om bij het indienen van een naturalisatieverzoek zijn identiteit en nationaliteit aan te tonen. Dit moet hij doen met een gelegaliseerde of van een apostillestempel voorziene geboorteakte alsmede met een geldig buitenlands paspoort. Van deze hoofdregel wordt afgeweken als sprake is van bewijsnood dan wel als het in het individuele geval het onevenredig zou zijn om vast te houden aan de hoofdregel.

Bewijsnood akten van de burgerlijke stand

Inzake buitenlandse akten van de burgerlijke stand wordt bewijsnood aangenomen als:

- Het bewuste document nooit is opgemaakt omdat in het desbetreffende land nimmer geboorteakten worden/werden opgemaakt;
- Het bewuste document wel is opgemaakt, maar het register waarin het was opgenomen, is verloren gegaan;
- Op basis van een ambtsbericht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken is besloten om vanwege de politieke situatie in een land (tijdelijk) niet te verlangen dat in dat land akten (of andere bewijsstukken) worden overgelegd.

Bewijsnood geldig buitenlands paspoort

Inzake een buitenlands paspoort wordt bewijsnood aangenomen als:

- Betrokkene staatloos is;
- Op basis van een ambtsbericht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken is besloten om vanwege de politieke situatie in een land (tijdelijk) niet te verlangen dat van dat land een geldig reisdocument wordt overgelegd.

De verzoeker, niet zijnde houder van een verblijfsvergunning asiel, die zich erop beroept dat hij door de autoriteiten van het land waarvan hij onderdaan is (of waar hij geboren is), niet of niet meer in het bezit kan worden gesteld van een geldig buitenlands reisdocument en/of geboorteakte, toont dat op volgende wijze aan. De verzoeker legt een schriftelijke verklaring over van de autoriteiten van het land waarvan hij onderdaan is (of waar hij geboren is), waarin gemotiveerd wordt aangegeven waarom de verzoeker niet in het bezit wordt gesteld van een geldig buitenlands reisdocument (paspoort) en/of geboorteakte.

Als er geen verklaring is van de buitenlandse autoriteiten waarom de verzoeker niet in het bezit wordt gesteld van een geldig buitenlands reisdocument en/of geboorteakte, toont hij met andere, objectieve en verifieerbare bewijsstukken aan wat hij heeft gedaan om in het bezit te komen van deze documenten. Deze bewijsstukken worden in het naturalisatiedossier gevoegd. De IND beslist vervolgens of voldoende is aangetoond dat de verzoeker niet of niet meer in het bezit kan worden gesteld van het gevraagde document. De bewijsstukken mogen bij de indiening van het verzoek om naturalisatie in principe niet ouder zijn dan zes maanden.

Voorbeeld 1 bewijsnood

Een Vietnamese wil Nederlander worden, maar heeft geen Vietnamees paspoort en geen geboorteakte. Zij vraagt bij de Vietnamese ambassade een paspoort en geboorteakte aan. Zij krijgt twee verklaringen dat deze documenten niet kunnen worden gegeven. In de verklaringen staat als reden: 'after you left the locality without declaration, therefore we did not have any record'. Dit betekent dat de autoriteiten geen registratie meer hebben van betrokkene, omdat zij zich niet heeft afgemeld toen zij wegging uit Vietnam. Daarnaast is bekend dat Vietnamezen die langer dan twee jaar in het buitenland wonen, verwijderd worden uit de HuKau. Vietnamezen die niet meer in de HuKau staan, kunnen alleen documenten krijgen als zij eerst opnieuw zijn geregistreerd. Dit kan alleen als zij zelf naar Vietnam gaan.

In dit geval kan bewijsnood worden verleend omdat er verklaringen zijn van de Vietnamese overheid en er ook geen twijfel is over de identiteit van betrokkene.

Voorbeeld 2 bewijsnood

Verzoeker heeft zich gewend tot de ambassade van het land waarvan hij onderdaan is. Hij heeft daar verzocht in het bezit te worden gesteld van een geboorteakte teneinde zijn identiteit aan te tonen bij de indiening van zijn verzoek om naturalisatie. Van de ambassade heeft betrokkene een brief ontvangen waarin is opgenomen dat hij door de ambassade niet in het bezit kan worden gesteld van de geboorteakte, aangezien deze enkel door de bevoegde instanties in het land van herkomst kunnen worden afgegeven, met een verwijzing naar de afgeevende instantie. Naar aanleiding van deze brief heeft verzoeker geen actie ondernomen, maar legt hij de brief bij de IND over als zijnde een bewijsstuk van bewijsnood. In dit geval is géén sprake van bewijsnood omdat de geboorteakte in beginsel kan worden geleverd, de buitenlandse overheid functioneert voor de afgifte ervan. Daarnaast heeft betrokkene zich niet tot de juiste instantie gericht.

Voorbeeld 3 bewijsnood

Betrokkene heeft regulier verblijfsrecht gekregen, nadat haar asielverzoek was afgewezen. Bij het verkrijgen van die reguliere verblijfsvergunning werd zij indertijd vrijgesteld van het paspoortvereiste. Bij het indienen van het verzoek om naturalisatie overlegt zij nu een Engelstalige verklaring van de ambassade van het land van herkomst. Uit de verklaring blijkt dat betrokkene een geboorteakte heeft proberen op te vragen en dat haar verzoek door is gestuurd naar het land van herkomst. Daar is echter gebleken dat haar geboortegegevens onvindbaar zijn in de betreffende archieven.

Deze verklaring op zich is niet voldoende om bewijsnood aan te tonen. Het zou immers kunnen dat betrokkene niet werkelijk geboren is in het land waar zij vandaan stelt te komen. Slechts wanneer er geen indicaties zijn dat betrokkene wellicht afkomstig is uit een ander land dan gesteld en wanneer de gegevens van betrokkene op de verklaring overeenkomen met de gegevens die zij eerder op heeft gegeven bij het indienen van haar asielverzoek en bij het afleggen van de verklaring onder ede kan op grond van een dergelijke verklaring eventueel bewijsnood aangenomen worden. Andere stukken (zoals een schooldiploma of een doopakte uit het land van herkomst) waar ook dezelfde gegevens op vermeld staan, zouden het in dit geval makkelijker maken om het beroep op bewijsnood te accepteren.

Voorbeeld 4 bewijsnood

Betrokkene heeft in 2007 samen met zijn ouders regulier verblijfsrecht gekregen, waarbij sprake was van vrijstelling van het 'paspoortvereiste'. Inmiddels is hij 23 jaar en wil graag naturaliseren. Zijn ouders zijn afkomstig uit Irak. Betrokkene is geboren in een Iraaks vluchtelingenkamp. Geboorten werden volgens betrokkene niet geregistreerd in de plaats waar het vluchtelingenkamp stond en evenmin in het kamp zelf. Als hetgeen wordt gesteld door betrokkene inderdaad zo is, is bij de geboorteakte/bewijsstuk van de geboorteregistratie sprake van bewijsnood, want het gevraagde document is nooit opgemaakt.

Syrië

In Syrië geboren vreemdelingen hoeven geen Syrisch paspoort noch een uit Syrië afkomstige geboorteakte te overleggen. De reden hiervoor is dat uit het ambtsbericht over Syrië uit juni 2022 gebleken is dat in Syrië nog steeds sprake is van een instabiele situatie, die niet alleen wordt veroorzaakt door de aard en frequentie van het geweld, maar ook door repressieve acties van de Syrische regering en andere feitelijke machthebbers in delen van het land. Daardoor kan het verkrijgen van documenten niet geveerd worden.

Etnisch Armenen uit Azerbeidzjan

Geboorteakte en paspoort

Met ingang van 26 oktober 2015 zijn etnisch Armenen die geboren zijn in Azerbeidzjan, vrijgesteld van het overleggen van een geboorteakte uit Azerbeidzjan alsook van een Azerbeidzjaans paspoort (Kamerstuk 19 637, nr. 2072). Van etnisch Armenen uit Azerbeidzjan wordt aangenomen dat zijn in bewijsnood verkeren nu de Azerbeidzjaanse autoriteiten het (juridische) bezit van de Azerbeidzjaanse nationaliteit in het algemeen niet erkennen als het een etnisch Armeen betreft. Bij het in ontvangstnemen van het naturalisatieverzoek beoordeelt de gemeente niet of de verzoeker daadwerkelijk etnisch Armeniër is. Bij het behandelen van het naturalisatieverzoek zal de IND aan de hand van het vreemdelingenrechtelijke dossier onderzoeken of de verzoeker etnisch Armeens is en afkomstig uit Azerbeidzjan. Het gegeven dat betrokkene uit Azerbeidzjan afkomstig is, volgt uit de BRP aan de hand van de bij betrokkene geregistreerde geboorteplaats.

Reguliere verzoekers afkomstig uit een land zonder (erkend) centraal gezag

De verzoeker die vanwege het ontbreken van centraal gezag of door Nederland erkend centraal gezag in de verblijfsrechtelijke procedure is vrijgesteld van het 'paspoortvereiste' en die in het bezit is van een regulier verblijfsdocument, moet eveneens zijn identiteit en nationaliteit aantonen. Hiertoe overlegt de verzoeker documenten waarover hij wel de beschikking heeft, bijvoorbeeld een (oud) paspoort, identiteitsbewijs, geboortebewijs en/of huwelijksakte. Conform de Circulaire legalisatie en verificatie buitenlandse bewijsstukken (staat van personen en toepassing van DNA-onderzoek), kan niet om legalisatie en verificatie van deze documenten worden verzocht. Voor de vraag of sprake is van een land zonder (erkend) centraal gezag kan de burgemeester contact opnemen met de ketenpartnerlijn van de IND.

Reguliere verzoekers afkomstig uit niet-erkende staten

Er vindt geen uitwisseling van officiële stukken plaats met staten die door Nederland niet erkend zijn. De verzoeker mag daarom het naturalisatieverzoek indienen zonder een document (bijvoorbeeld een geboorteakte) uit een dergelijk land. Dit geldt op dit moment voor documenten die uit Abchazië, Noord-Cyprus, Zuid-Ossetië of Taiwan zouden moeten komen. Wel moet de verzoeker bij het naturalisatieverzoek een geldig nationaal paspoort overleggen van het land, waartoe de niet-erkende staat feitelijk behoort. Dit hoeft niet als de verzoeker volgens de IND voldoende heeft aangetoond dat hij niet kan beschikken over een geldig nationaal paspoort (bewijsnood). Ook moet de verzoeker daarbij aantonen, dat hij uit het gebied van de niet-erkende staat afkomstig is.

Staatlozen met een reguliere verblijfsvergunning

Vreemdelingen, van wie is vastgesteld dat zij als staatloos moeten worden aangemerkt, en die in het bezit zijn van een reguliere verblijfsvergunning, moeten bij hun verzoek om naturalisatie een geboorteakte overleggen. Zij kunnen echter wel tegen problemen aanlopen bij het verkrijgen van een geboorteakte. Als een verzoeker vastgesteld staatloos is, wordt bij de vraag of sprake is van bewijsnood mede betrokken wat de oorzaak is van de staatloosheid. Afhankelijk daarvan kan de aannemelijkheid worden bepaald of de verzoeker de betreffende documenten niet kan verkrijgen. Op www.ind.nl is een rapport uit 2016 opgenomen over staatloosheid in de wereld. Daarin is ook informatie opgenomen over mogelijkheden van geboorteregistratie bij staatlozen.

Verzoeker die in 2007 of 2008 een Ranov-vergunning heeft gekregen

Geboorteakte en paspoort

Met ingang van 1 november 2021 is de verzoeker, die in 2007 of 2008 een Ranov-verblijfsvergunning heeft gekregen en meerderjarig was op de ingangsdatum van zijn Ranov-verblijfsrecht vrijgesteld van:

- het overleggen van een geldig buitenlands paspoort (of anderszins een bewijs van het actuele bezit van een vreemde nationaliteit); en
- het overleggen van een (buitenlands) geboorteakte/geboorteregistratiebewijs.

Om hiervoor in aanmerking te komen, moet de verzoeker sinds de Ranov-vergunning hoofdverblijf in Nederland hebben gehad. Dit omdat het huidige verblijfsrecht rechtstreeks moet kunnen worden herleid tot de eerder verstrekte Ranov-vergunning.

De verzoeker die in 2007 of 2008 een Ranov-vergunning heeft gekregen en minderjarig was op de ingangsdatum van zijn Ranov-verblijfsrecht kwam sinds 1 juni 2021 in aanmerking voor de genoemde vrijstellingen.

Geen vrijstelling overleggen documenten bij verzoekers met een regulier verblijfsrecht

In beginsel wordt geen vrijstelling van het overleggen van documenten verleend bij verzoekers met een regulier verblijfsrecht als blijkt dat sprake is van één van de onderstaande omstandigheden:

- de verzoeker beschikt over een document (bijvoorbeeld een identiteitsbewijs) dat ná de datum van de verleende reguliere verblijfsvergunning aan hem in persoon is afgegeven door de autoriteiten van het land van herkomst;
- op verzoek van de verzoeker ná de datum van de verleende reguliere verblijfsvergunning een rechtsfeit of rechtshandeling heeft plaatsgevonden waarbij de autoriteiten waarvan de verzoeker de nationaliteit bezit betrokken waren; of
- de verzoeker ná de datum van de verleende reguliere verblijfsvergunning vrijwillig naar het land van herkomst is gereisd, waarvan hij de nationaliteit bezit.

Er kunnen echter omstandigheden zijn om een verzoeker toch vrijstelling van het overleggen van documenten te verlenen ondanks dat één van bovenstaande omstandigheden zich heeft voorgedaan.

Artikel 4:84 Awb

Indien er geen bewijsnood wordt aangenomen dan kan beoordeeld worden of de zaak ingewilligd kan worden met toepassing van artikel 4:84 Awb. Dit houdt in dat er bezien wordt in hoeverre het in het individuele geval bij reguliere vergunninghouders wegens bijzondere omstandigheden onredelijk is om vast te houden aan de hierbovenstaande beleidsregels.

H

Artikel 8 HRWN-NL is gewijzigd en komt te luiden:

Artikel 8

1. Voor verlening van het Nederlanderschap overeenkomstig artikel 7 komt slechts in aanmerking de verzoeker:
 - a. die meerderjarig is;
 - b. tegen wiens verblijf voor onbepaalde tijd in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, geen bedenkingen bestaan;
 - c. die tenminste sedert vijf jaren onmiddellijk voorafgaande aan het verzoek in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, toelating en hoofdverblijf heeft;
 - d. die in het Koninkrijk en het land van ingezetenschap als ingeburgerd kan worden beschouwd op grond van het feit dat hij beschikt over een bij algemene maatregel van rijksbestuur te bepalen mate van kennis van de Nederlandse taal en – indien hij in Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba hoofdverblijf heeft – de taal die op het eiland van het hoofdverblijf gangbaar is, alsmede van de staatsinrichting en maatschappij van het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, en hij zich ook overigens in een van deze samenlevingen heeft doen opnemen; en
 - e. die verklaart bereid te zijn bij de verkrijging van het Nederlanderschap een verklaring van verbondenheid af te leggen. Het besluit tot verlening wordt niet bekend gemaakt dan nadat de verklaring daadwerkelijk is afgelegd.
2. Het eerste lid, onder c, geldt niet met betrekking tot de verzoeker die hetzij te eniger tijd het Nederlanderschap of de staat van Nederlands onderdaan-niet-Nederlander heeft bezeten, hetzij

sedert tenminste drie jaren de echtgenoot is van en samenwoont met een Nederlander, hetzij tijdens zijn meerderjarigheid in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten is geadopteerd door ouders van wie in elk geval één het Nederlanderschap bezit.

3. De termijn bedoeld in het eerste lid, onder c, wordt op twee jaren gesteld voor degene die in totaal ten minste tien jaren in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba toelating en hoofdverblijf heeft gehad.
4. De termijn bedoeld in het eerste lid, onder c, wordt op drie jaren gesteld voor de verzoeker die hetzij ongehuwd tenminste drie jaren onafgebroken met een ongehuwde Nederlander in een duurzame relatie anders dan het huwelijk samenleeft, hetzij staatloos is, tenzij het Nederlanderschap eerder is ingetrokken op grond van artikel 14, eerste lid.
5. De termijn bedoeld in het eerste lid, onder c, wordt eveneens op drie jaren gesteld voor de verzoeker die door erkenning of wettiging zonder erkenning het kind van een Nederlander is geworden. Voor de verzoeker die tijdens zijn minderjarigheid is erkend of gewettigd wordt de termijn van drie jaren vermindert met de onafgebroken periode gedurende welke hij onmiddellijk voorafgaande aan zijn meerderjarigheid na de erkenning of wettiging zonder erkenning, verzorging en opvoeding heeft genoten van de Nederlander door wie hij is erkend of wiens kind hij door wettiging zonder erkenning is geworden.
6. Een krachtens het eerste lid, onder d, vastgestelde algemene maatregel van rijksbestuur treedt niet eerder in werking dan vier weken na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin hij is geplaatst. Van de plaatsing wordt onverwijld mededeling gedaan aan beide kamers der Staten-Generaal.

Verwijzingen

RWN: artikelen 1.1b; 1.1f; 1.1g; 1.1h; 2; 7; 8; 9; 10; 11 en 14.1

RRWN: artikelen II en VII.2

BNT: artikelen 2; 3; 5 en 7

BON: artikel 3 en volgende

BVFN: artikel 24; hoofdstuk III en artikel 72

Awb: artikelen 4:2; 4:5.1 en 6:3

Bdr: artikelen 5; 6; 8 en 9

BW: artikelen 1:33; 1:63, 1:69, 10:27-10:53 en 10:58

Rgdr: artikel 2

Vb 2000: artikelen 3.4; 3.5; 3.59; 3.89; 3.93 en 8.12

Vc 2000: hoofdstuk B5

Vw 2000: artikelen 3; 14; 20 en 28

Boek 10 BW: artikelen 29 en 58

WNI: artikel 7

Wet BRP: artikel 2.4, 2.15 en 3.6

EG-richtlijnen: 73/148 en 93/96

EG-Verdrag: artikel 50

Overgangsrecht

Voor artikel 8, eerste lid, aanhef en onder c en d, RWN geldt overgangsrecht. Zie de toelichting bij artikel 7 RWN, onder 'Overgangsrecht'.

I

Toelichting ad artikel 8, vierde lid, HRWN-NL is gewijzigd en komt te luiden:

8-4. Toelichting ad artikel 8, vierde lid

De termijn bedoeld in het eerste lid, onder c, wordt op drie jaren gesteld voor de verzoeker die hetzij ongehuwd tenminste drie jaren onafgebroken met een ongehuwde Nederlander in een duurzame relatie anders dan het huwelijk samenleeft, hetzij staatloos is, tenzij het Nederlanderschap eerder is ingetrokken op grond van artikel 14, eerste lid.

Paragraaf 1 Algemeen

Op grond van deze bepaling geldt een – verkorte – termijn van drie jaar toelating en hoofdverblijf binnen het Koninkrijk als de verzoeker voorafgaand aan de indiening van het verzoek ten minste drie jaar onafgebroken ongetrouwd samenwoont binnen het Koninkrijk met een en dezelfde

ongetrouwde Nederlandse partner. De toelating en de samenwoning met die ongetrouwde Nederlandse partner moeten op het moment van de beslissing op het verzoek voort duren. De samenwoning binnen het Koninkrijk kan worden aangetoond door inschrijving op een zelfde adres in de BRP, PIVA of basisadministratie. Een periode van samenwoning buiten het Koninkrijk telt niet mee.

De (niet-Nederlandse) ongetrouwde partner van een ongetrouwde en tot Nederlander genaturaliseerde vreemdeling komt in aanmerking voor toepassing van dit artikellid, mits onmiddellijk voorafgaand aan de indiening van het verzoek en sinds deze relatie sprake is van ten minste drie jaar onafgebroken samenwoning binnen het Koninkrijk.

Op het moment van de indiening van het verzoek dient de partner van de verzoeker in het bezit te zijn van de Nederlandse nationaliteit. Niet vereist is dat de Nederlandse partner reeds drie jaar het Nederlandschap bezit. Het is dus niet zo dat pas drie jaren na de naturalisatie van de één, de ander een verzoek kan indienen.

Voor artikel 8, vierde lid geldt het overgangsrecht (zie de paragraaf 'Overgangsrecht') in de toelichting onder artikel 7.

Als het Nederlandschap eerder is ingetrokken op grond van artikel 14, eerste lid, RWN, dan geldt de verkorte termijn van drie jaar niet. Dit geldt voor zaken van personen die vanaf 1 oktober 2023 een naturalisatieverzoek hebben ingediend. Als een naturalisatieverzoek, bezwaarschrift of beroepschrift is ingediend voor 1 oktober 2023 dan geldt nog het oude artikel 8 lid 4 RWN en is dus de verkorte termijn nog van toepassing.

Paragraaf 2 Geprivilegieerden

Verblijf in het verleden in Nederland als geprivilegieerde vreemdeling, werkzaam bij een internationale organisatie, geldt onder specifieke voorwaarden als toelating in hierboven bedoelde zin. De periode dat de vreemdeling op basis van een geprivilegieerde status in Nederland heeft verbleven, en derhalve ingeschreven heeft gestaan in het daarvoor bestemde register bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, geldt in het kader van een naturalisatieverzoek als toelating in de zin van de RWN, mits deze periode onmiddellijk voorafging aan de toelating in het kader van de Vreemdelingenwet. Deze (onafgebroken) periode mag derhalve worden meegeteld voor de vereiste termijn van drie jaren toelating in het kader van naturalisatie.

Het verblijf als geprivilegieerde moet worden aangetoond door middel van het overleggen van een originele verklaring van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Ingeval van contra-indicatie dat het verblijf als geprivilegieerde, ondanks de verklaring van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, niet onafgebroken is geweest, kan contact worden opgenomen met het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Paragraaf 3 Staatloosheid

Eveneens geldt een – verkorte – termijn van drie jaar toelating en hoofdverblijf voor de verzoeker van wie de staatloosheid is vastgesteld. Zie voor uitleg van het begrip 'staatloze' de toelichting bij artikel 1, eerste lid, aanhef en onder f, RWN.

Voorbeeld

De Fransman E woont in Frankrijk tien jaar ongetrouwd samen met een Nederlander. Beiden vestigen zich vervolgens in Nederland. Na enkele dagen wordt E in het bezit gesteld van een verblijfsvergunning voor verblijf bij Nederlandse partner. Na anderhalf jaar gaan beiden in Nederland een geregistreerd partnerschap aan. E kan, na nog eens anderhalf jaar onafgebroken samenwonen met zijn Nederlandse partner en mits hij gedurende die periode onafgebroken in het bezit blijft van een geldige verblijfsvergunning, een verzoek om naturalisatie indienen. Hij voldoet dan aan de verkorte termijn van drie jaar toelating en hoofdverblijf. De termijn van anderhalf jaar ongetrouwd samenwonen in Nederland en de termijn van anderhalf jaar samenwonen in geregistreerd partnerschap (dat op grond van artikel 1, tweede lid, RWN is gelijkgesteld met een huwelijk) in Nederland, mogen bij elkaar worden opgeteld. De termijn van tien jaar ongetrouwd samenwonen in het buitenland telt niet mee. Of het verzoek van E wordt ingewilligd hangt uiteraard ook af van de vraag of hij voldoet aan de overige voorwaarden voor verlening van het Nederlandschap.

Als het Nederlandschap van E eerder ingetrokken is op grond van artikel 14, eerste lid, RWN, dan geldt de verkorte termijn van artikel 8, vierde lid, RWN niet.

J

Paragraaf 3.10/Toelichting ad artikel 9, eerste lid, aanhef en onder b, HRWN-NL is gewijzigd en komt te luiden:

9-1-b. Toelichting ad artikel 9, eerste lid, aanhef en onder b

Paragraaf 3.10 Meerderjarige verzoeker die minderjarig was op de ingangsdatum van zijn Ranov-verblijfsrecht

De meerderjarige verzoeker die minderjarig was op de ingangsdatum van zijn Ranov-verblijfsrecht en op wiens naturalisatieverzoek op of na 1 juni 2021 positief is beslist, is vrijgesteld van de verplichting om afstand te doen van de oorspronkelijke nationaliteit.

De verzoeker hoeft geen bereidheidsverklaring tot afstand van de oorspronkelijke nationaliteit (model 2.4) te ondertekenen.

K

Artikel 14 HRWN-NL is gewijzigd en komt te luiden:

Artikel 14

1. Onze Minister kan de verkrijging of verlening van het Nederlandschap intrekken, indien zij berust op een door de betrokken persoon gegeven valse verklaring of bedrog, dan wel op het verzwijgen van enig voor de verkrijging of verlening relevant feit. De intrekking werkt terug tot het tijdstip van verkrijging of verlening van het Nederlandschap. De intrekking is niet mogelijk indien sedert de verkrijging of verlening een periode van twaalf jaar is verstreken. De derde volzin is niet van toepassing indien de betrokken persoon is veroordeeld voor een van de misdrijven omschreven in de artikelen 6, 7, 8 en 8bis van het op 17 juli 1998 te Rome tot stand gekomen Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof (Trb. 2000, 120 en Trb. 2011,73).
2. Onze Minister kan het Nederlandschap intrekken van de persoon die onherroepelijk is veroordeeld wegens:
 - a. een misdrijf omschreven in de titels I tot en met IV van het Tweede Boek van het Nederlandse Wetboek van Strafrecht, waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van acht jaar of meer is gesteld;
 - b. een misdrijf als bedoeld in de artikelen 83, 134a of 205 van het Nederlandse Wetboek van Strafrecht;
 - c. een misdrijf dat soortgelijk is aan de misdrijven bedoeld onder a waarop naar de wettelijke omschrijving in de strafwet van een van de landen van het Koninkrijk een gevangenisstraf van acht jaar of meer is gesteld, dan wel een misdrijf dat naar de wettelijke omschrijving in de strafwet van een van de landen van het Koninkrijk soortgelijk is aan misdrijven bedoeld onder b;
 - d. een misdrijf omschreven in de artikelen 6, 7, 8 en 8bis van het op 17 juli 1998 te Rome tot stand gekomen Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof (Trb. 2000, 120 en Trb. 2011,73).
3. Onze Minister kan het Nederlandschap intrekken van de persoon die de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt en die zich vrijwillig in vreemde krijgsmacht begeeft van een staat die betrokken is bij gevechtshandelingen tegen het Koninkrijk dan wel tegen een bondgenootschap waarvan het Koninkrijk lid is.
4. Onze Minister kan in het belang van de nationale veiligheid het Nederlandschap intrekken van een persoon die de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt en die zich buiten het Koninkrijk bevindt, indien uit zijn gedragingen blijkt dat hij zich heeft aangesloten bij een organisatie die door Onze Minister, in overeenstemming met het gevoelen van de Rijksministerraad, is geplaatst op een lijst van organisaties die deelnemen aan een nationaal of internationaal gewapend conflict en een bedreiging vormen voor de nationale veiligheid.
5. De persoon die de Nederlandse nationaliteit heeft verloren op grond van het tweede, derde of vierde lid kan de Nederlandse nationaliteit niet herkrijgen. Wij kunnen, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, in bijzondere gevallen van de eerste zin afwijken, indien ten minste vijf jaren zijn verstreken sedert het verlies van de Nederlandse nationaliteit.
6. Het Nederlandschap wordt door een minderjarige verloren door het vervallen van de

familierechtelijke betrekking waaraan het wordt ontleend ingevolge artikel 3, 4, 5, 5a, 5b, 5c, of 6, eerste lid, aanhef en onder c, alsmede ingevolge artikel 4 zoals dit luidde tot de inwerkingtreding van de Rijkswet tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap met betrekking tot de verkrijging, de verlening en het verlies van het Nederlanderschap van 21 december 2000, Stb. 618 en ingevolge artikel 5 zoals dat luidde tot de inwerkingtreding van de Rijkswet van 3 juli 2003 tot wijziging van de Rijkswet op het Nederlanderschap in verband met de totstandkoming van de Wet conflictrecht adoptie (Stb. 284). Het verlies bedoeld in de eerste zin treedt niet in indien de andere ouder op het tijdstip van het vervallen van die betrekking Nederlander is of dat was ten tijde van zijn overlijden. Het verlies treedt evenmin in indien het Nederlanderschap ook kan worden ontleend aan artikel 3, derde lid, of aan artikel 2, onder a, van de Wet van 12 december 1892 op het Nederlanderschap en het ingezetenschap (Stb. 268).

7. Het Nederlanderschap wordt niet verloren dan krachtens een van de bepalingen van dit hoofdstuk.
8. Met uitzondering van het geval, bedoeld in het eerste lid, vindt geen verlies van het Nederlanderschap plaats indien het gevolg daarvan zou zijn dat betrokkene door geen enkele staat, krachtens diens wetgeving, als zijn onderdaan wordt beschouwd.
9. De in het vierde lid bedoelde lijst wordt na vaststelling of wijziging toegezonden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, aan de Staten van Aruba, aan die van Curaçao en aan die van Sint Maarten en wordt gepubliceerd in de Staatscourant, in het Afkondigingsblad van Aruba, in het Publicatieblad van Curaçao en in het Afkondigingsblad van Sint Maarten.
10. Bij of krachtens algemene maatregel van rijksbestuur worden nadere regels gesteld omtrent de elementen die betrokken worden bij de belangenafweging inzake een beslissing omtrent intrekking van het Nederlanderschap op grond van het eerste, tweede, derde of vierde lid.

Verwijzingen

RRWN: artikelen II en III; BVVN: artikelen 65 t/m 70

Algemene termijnenwet: artikel 1

BW: artikelen 1:202.1 en 3:44

WCN: artikelen 1 en 4.1

WvSr: artikel 83 (Eerste Boek), titels I tot en met IV, artikel 205 en titel XII (Tweede Boek), artikel 134a (Tweede Boek)

Overgangsrecht

Zie voor het overgangsrecht toelichting bij artikel 14, zesde lid, RWN, paragraaf 2 en de toelichting bij artikel

L

Toelichting ad artikel 14, achtste lid, HRWN-NL is gewijzigd en komt te luiden:

14-8. Toelichting ad artikel 14, achtste lid

Met uitzondering van het geval, bedoeld in het eerste lid, vindt geen verlies van het Nederlanderschap plaats indien het gevolg daarvan zou zijn dat betrokkene door geen enkele staat, krachtens en diens wetgeving, als zijn onderdaan wordt beschouwd.

Hoofddregel bij verlies van het Nederlanderschap is, dat geen verlies optreedt indien dat leidt tot staatloosheid. Op de hoofddregel formuleert dit artikellid één uitzondering, namelijk het geval waarin sprake is van intrekking van het Nederlanderschap op grond van artikel 14, eerste lid, RWN (intrekking wegens valse verklaring, bedrog of verzwijging van een relevant feit). In een dergelijk geval kan het verlies van het Nederlanderschap wél leiden tot staatloosheid.

Deze staatloosheid wordt niet vastgesteld op grond van de Wet vaststellingsprocedure staatloosheid. Daarom wordt de term staatloosheid hier niet (meer) genoemd in de wettekst. De vraag of iemand door geen enkele staat, krachtens en diens wetgeving, als zijn onderdaan wordt beschouwd wordt bepaald door uitleg van de toepasselijke nationaliteitswetgeving.

M

Artikel 18 HRWN-NL is gewijzigd en komt te luiden:

Artikel 18

1. Onze Minister is belanghebbend inzake verzoeken als bedoeld in artikel 17. De rechtbank te Den Haag hoort de Staat, en het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba hoort het openbaar ministerie.
2. In afwijking van artikel 79 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van het Europese deel van Nederland kan Onze Minister zonder advocaat in rechte optreden.
3. Voor de belanghebbenden staat van de beschikking uitsluitend beroep in cassatie open.

Verwijzingen

RWN: artikel 24.1

Overgangsrecht

Geen.

N

Toelichting algemeen ad artikel 20-alg HRWN-NL

20-alg. Toelichting algemeen

In hoofdstuk 6 RWN is de vaststelling van het Nederlanderschap geregeld. Die vaststelling kan als volgt geschieden. Wanneer alleen de vaststelling van de nationaliteit aan de orde is, dan is in Nederland uitsluitend bevoegd de Rechtbank 's-Gravenhage, en in Curaçao en Sint Maarten of Aruba het gemeenschappelijk Hof van Justitie van Curaçao en Sint Maarten en Aruba. Is echter elders al een zaak aanhangig bij een rechterlijke instantie of in een administratief beroep, waarbij het al of niet bezitten van het Nederlanderschap ook wordt vastgesteld, dan is een procedure voor de Haagse rechtbank of het gemeenschappelijk Hof van Justitie niet mogelijk. Iemand kan dus niet 'twee ijzers in het vuur hebben'.

De Haagse rechtbank c.q. het gemeenschappelijk Hof van Justitie kan ook het al dan niet bezitten van het Nederlanderschap op een bepaald tijdstip vaststellen. Dit geldt ook ten aanzien van een reeds overleden persoon. (Bijvoorbeeld: iemand heeft recht op een uitkering wanneer is aangetoond dat hij tussen 10 mei 1940 en 15 augustus 1945 Nederlander was. Heeft hij beroep aangetekend tegen een beschikking waarbij hem die uitkering is geweigerd, dan kan hij zich niet daarnaast tot de Haagse rechtbank c.q. het gemeenschappelijk Hof van Justitie wenden.)

De Haagse rechtbank hoort de IND als belanghebbende. En het gemeenschappelijk Hof van Justitie hoort het Openbaar Ministerie. Van de beschikking van de rechtbank c.q. het gemeenschappelijk Hof van Justitie staat uitsluitend beroep in cassatie open. Is een beschikking onherroepelijk geworden, dan is elk orgaan dat is belast met de uitvoering van enige wettelijke regeling (korter gezegd: de administratie) daaraan gebonden.

In een rechtszaak, waarin de vraag van belang is of iemand al dan niet Nederlander is, of op een bepaald moment al dan niet Nederlander was, kan de rechter het advies vragen van de Nederlandse Minister van Justitie dan wel de Nederlands-Antilliaanse Minister van Justitie. Komt die vraag naar voren in een administratief beroep, dan moet het advies van de Nederlandse Minister van Justitie dan wel de Nederlands-Antilliaanse Minister van Justitie verplicht worden gevraagd. De zaak wordt terstond hervat, zodra het advies van de Minister is ontvangen.

O

Model 1.14 HRWN-NL is gewijzigd en komt te luiden als aangegeven in bijlage 1.

P

Model 2.3 HRWN-NL is gewijzigd en komt te luiden als aangegeven in bijlage 2.

Q

Model 1.58 HRWN-NL is nieuw toegevoegd en komt te luiden als aangegeven in bijlage 3.

R

Model 1.59 HRWN-NL is nieuw toegevoegd en komt te luiden als aangegeven in bijlage 4.

ARTIKEL II

De Circulaire optie/naturalisatieverzoeken in het buitenland wordt als volgt gewijzigd:

S

Paragraaf 2.2.5.6/Toelichting ad artikel 6, derde lid, Circulaire optie/naturalisatieverzoeken in het buitenland is gewijzigd en komt te luiden:

Paragraaf 2.2.6 Bewijsnood

Van de voorwaarde van het overleggen van uit het buitenland afkomstige gelegaliseerde/van apostille voorziene documenten kan worden vrijgesteld de persoon die wegens bewijsnood niet in staat is dergelijke documenten over te leggen. Indien geen sprake is van bewijsnood, wordt geen vrijstelling verleend.

Bewijsnood zal zich met name voordoen in het geval dat registers van de burgerlijke stand in het land waar de documenten vandaan moeten komen niet bestaan dan wel onvolledig zijn, alsmede wanneer in het land in kwestie geen stukken kunnen worden verkregen vanwege de op dat moment bestaande politieke situatie.

Syrië

In Syrië geboren vreemdelingen hoeven geen Syrisch paspoort noch een uit Syrië afkomstige geboorteakte te overleggen. De reden hiervoor is dat uit het ambtsbericht over Syrië uit juni 2022 bleek is dat in Syrië nog steeds sprake is van een instabiele situatie, die niet alleen wordt veroorzaakt door de aard en frequentie van het geweld, maar ook door repressieve acties van de Syrische regering en andere feitelijke machthebbers in delen van het land. Daardoor kan het verkrijgen van documenten niet gevegd worden.

Etnisch Armenen uit Azerbeidzjan

Geboorteakte en paspoort

Met ingang van 26 oktober 2015 zijn etnisch Armenen die geboren zijn in Azerbeidzjan, vrijgesteld van het overleggen van een geboorteakte uit Azerbeidzjan alsook van een Azerbeidzjaans paspoort (Kamerstuk 19 637, nr. 2072). Van etnisch Armenen uit Azerbeidzjan wordt aangenomen dat zijn in bewijsnood verkeren nu de Azerbeidzjaanse autoriteiten het (juridische) bezit van de Azerbeidzjaanse nationaliteit in het algemeen niet erkennen als het een etnisch Armeen betreft.

Oproep buitenlandse dienstplicht als bewijs van actueel bezit vreemde nationaliteit

Het komt voor dat naturalisatieverzoekers stellen niet van de eigen autoriteiten een geldig paspoort te krijgen omdat zij in het herkomstland de militaire dienstplicht (nog) moeten vervullen. Omdat een betrokkene in verzuim is met het tijdig vervullen van de dienstplicht geven de desbetreffende autoriteiten geen (nieuw) paspoort meer af, ondanks het feit dat betrokkene (nog) wel de nationaliteit van dat land heeft. Dat een vreemdeling door zijn autoriteiten wordt opgeroepen om dienstplicht te vervullen, is een aanwijzing dat hij in het bezit is van de door hem gestelde vreemde nationaliteit. De eis om een geldig buitenlands paspoort te overleggen, vervalt daarom als betrokkene een schriftelijke oproep, die op de dag van het indienen van het naturalisatieverzoek niet ouder is dan een jaar, voor de militaire dienstplicht overlegt.

T

Paragraaf 3.5.6/Toelichting ad artikel 7, derde lid, Circulaire optie/naturalisatieverzoeken in het buitenland is gewijzigd en komt te luiden:

Paragraaf 3.5.6 Bewijsnood

Van de voorwaarde van het overleggen van uit het buitenland afkomstige gelegaliseerde/van apostille voorziene documenten kan worden vrijgesteld de persoon die wegens bewijsnood niet in staat is dergelijke documenten over te leggen. Indien geen sprake is van bewijsnood, wordt geen vrijstelling verleend.

Bewijsnood zal zich met name voordoen in het geval dat registers van de burgerlijke stand in het land waar de documenten vandaan moeten komen niet bestaan dan wel onvolledig zijn, alsmede wanneer in het land in kwestie geen stukken kunnen worden verkregen vanwege de op dat moment bestaande politieke situatie.

Syrië

In Syrië geboren vreemdelingen hoeven geen Syrisch paspoort noch een uit Syrië afkomstige geboorteakte te overleggen. De reden hiervoor is dat uit het ambtsbericht over Syrië uit juni 2022 gebleken is dat in Syrië nog steeds sprake is van een instabiele situatie, die niet alleen wordt veroorzaakt door de aard en frequentie van het geweld, maar ook door repressieve acties van de Syrische regering en andere feitelijke machthebbers in delen van het land. Daardoor kan het verkrijgen van documenten niet gevergd worden.

Etnisch Armenen uit Azerbeidzjan

Geboorteakte en paspoort

Met ingang van 26 oktober 2015 zijn etnisch Armenen die geboren zijn in Azerbeidzjan, vrijgesteld van het overleggen van een geboorteakte uit Azerbeidzjan alsook van een Azerbeidzjaans paspoort (Kamerstuk 19 637, nr. 2072). Van etnisch Armenen uit Azerbeidzjan wordt aangenomen dat zijn in bewijsnood verkeren nu de Azerbeidzjaanse autoriteiten het (juridische) bezit van de Azerbeidzjaanse nationaliteit in het algemeen niet erkennen als het een etnisch Armeen betreft.

Oproep buitenlandse dienstplicht als bewijs van actueel bezit vreemde nationaliteit

Het komt voor dat naturalisatieverzoekers stellen niet van de eigen autoriteiten een geldig paspoort te krijgen omdat zij in het herkomstland de militaire dienstplicht (nog) moeten vervullen. Omdat een betrokkene in verzuim is met het tijdig vervullen van de dienstplicht geven de desbetreffende autoriteiten geen (nieuw) paspoort meer af, ondanks het feit dat betrokkene (nog) wel de nationaliteit van dat land heeft. Dat een vreemdeling door zijn autoriteiten wordt opgeroepen om dienstplicht te vervullen, is een aanwijzing dat hij in het bezit is van de door hem gestelde vreemde nationaliteit. De eis om een geldig buitenlands paspoort te overleggen, vervalt daarom als betrokkene een schriftelijke oproep, die op de dag van het indienen van het naturalisatieverzoek niet ouder is dan een jaar, voor de militaire dienstplicht overlegt.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 oktober 2023, met uitzondering van de onderdelen F, G, S en T, die in werking treden per 1 augustus 2023.

Dit besluit zal (met de toelichting) in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 28 juni 2023

*De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
namens deze,
A.W.H. Bertram
directeur-generaal Migratie*

BIJLAGE 1

Model 1.14 HRWN: Verklaring verblijf en gedrag

Achterna(a)m(en) :

Voorna(a)m(en) :

Geboortedatum :

Geboorteplaats en geboorteland :

Adres :

Postcode en woonplaats :

Ik verklaar dat:

- a. ik in de vijf jaren direct voorafgaand aan deze optieverklaring nooit vanwege het plegen van een misdrijf in of buiten Nederland
- een voorwaardelijke of onvoorwaardelijke gevangenisstraf opgelegd heb gekregen en/of aan mij ten uitvoer is gelegd;
 - een (voorwaardelijke) leer- of taakstraf opgelegd heb gekregen en/of heb uitgevoerd;
 - een bijkomende straf zoals bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder b, Wetboek van Strafrecht opgelegd heb gekregen en/of is uitgevoerd;
 - een strafbeschikking van € 810,- of meer opgelegd heb gekregen en/of door mij is betaald;
 - een transactie van € 810,- of meer heb aanvaard en/of aan mij ten uitvoer is gelegd;
 - een geldboete van € 810,- of meer heb betaald of voorwaardelijk opgelegd gekregen;
 - meerdere geldboetes heb betaald of voorwaardelijk opgelegd gekregen van ieder ten minste € 405,- met een totaal van € 1215,- of meer en/of een dergelijke straf als transactie heb aanvaard of is opgelegd door een strafbeschikking;
 - een maatregel strekkend tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel heb betaald of opgelegd gekregen waarbij de vordering € 810,- of meer bedraagt.
- b. ik op dit moment niet strafrechtelijk wordt vervolgd vanwege het plegen van een misdrijf in of buiten Nederland; hiervan is sprake als er op dit moment tegen mij een proces-verbaal wegens misdrijf is opgemaakt of als ik hoger beroep heb ingesteld tegen een eerdere veroordeling;
- c. ik het onmiddellijk aan de gemeente zal doorgeven als ik na het afleggen van deze optieverklaring wel in of buiten Nederland strafrechtelijk wordt vervolgd vanwege het plegen van een misdrijf;
- d. er voor mij geen straf wegens het plegen van een misdrijf in of buiten Nederland openstaat of nog ten uitvoer moet worden gelegd;
- e. ik niet wegens het plegen van een misdrijf in of buiten Nederland in een proeftijd verbonden aan een voorwaardelijk sepot, voorwaardelijke veroordeling of voorwaardelijke gratieverlening zit;
- f. - ik mij niet schuldig heb gemaakt aan één of meer van de handelingen zoals bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag van 1951: een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf, een misdrijf tegen de menselijkheid, een ernstig niet-politiek misdrijf (bijvoorbeeld moord) of handelingen in strijd met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties (bijvoorbeeld terroristische handelingen); en
-de IND artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag 1951 nimmer aan mij heeft tegengeworpen in een beschikking;
- g. ik niet het Nederlanderschap heb verloren op grond van artikel 14, tweede, derde of vierde lid van de Rijkswet op het Nederlanderschap. Als ik het Nederlanderschap wel heb verloren op deze gronden, overleg ik een toestemmings-KB;
- h. ik niet getrouwd ben met een ander persoon dan vermeld in de basisregistratie personen (BRP);

Al het bovenstaande geldt ook voor mijn minderjarige kinderen van 16 jaar en ouder.

- i. ik om mijn verblijfsvergunning te verkrijgen en behouden de gevraagde informatie naar waarheid heb verstrekt en geen informatie heb verzwegen; dit geldt ook ten aanzien van het verkrijgen van een verblijfsvergunning voor mijn minderjarige kinderen van 12 jaar en ouder.
- j. het mij bekend is dat het verstrekken van onjuiste informatie of het verzwijgen van relevante informatie kan leiden tot intrekking van de Nederlandse nationaliteit, ook als ik hierdoor staatloos word.
- Ik kan het bovenstaande niet verklaren. Ik kom daardoor nu niet in aanmerking voor het Nederlanderschap. Op grond van de volgende bijzondere omstandigheden meen ik dat voor mij een uitzondering moet worden gemaakt:
- Ik kan het bovenstaande niet verklaren en kom daardoor niet in aanmerking voor het Nederlanderschap.

.....

.....

.....

Ik begrijp dat de gemeente actuele gegevens van mij en, indien van toepassing, mijn minderjarige kinderen van 16 jaar en ouder zal opvragen bij politie en justitie. Als uit deze actuele gegevens blijkt dat sprake is van omstandigheden zoals genoemd onder a t/m h, dan kan de optie worden geweigerd.

Ondertekening

Aldus naar waarheid ingevuld

..... (plaats) (datum) (handtekening)

BIJLAGE 2

Model 2.3 HRWN: Verklaring verblijf en gedrag (invullen verzoekers 16 jaar en ouder)

(gemeente)nummer :
Achterna(a)m(en) :
Voorna(a)m(en) :
Geboortedatum :
Geboorteplaats en geboorteland :
Adres :
Postcode en woonplaats :

Ik verklaar dat:

- a. ik in de vijf jaren direct voorafgaand aan dit verzoek om (mede)naturalisatie nooit vanwege het plegen van een misdrijf in of buiten Nederland
- een voorwaardelijke of onvoorwaardelijke gevangenisstraf opgelegd heb gekregen en/of aan mij ten uitvoer is gelegd;
 - een (voorwaardelijke) leer- of taakstraf opgelegd heb gekregen en/of heb uitgevoerd;
 - een bijkomende straf zoals bedoeld in artikel 9, eerste lid, onder b, Wetboek van Strafrecht opgelegd heb gekregen en/of is uitgevoerd;
 - een strafbeschikking van € 810,- of meer opgelegd heb gekregen en/of door mij is betaald;
 - een transactie van € 810,- of meer heb aanvaard en/of aan mij ten uitvoer is gelegd;
 - een geldboete van € 810,- of meer heb betaald of voorwaardelijk opgelegd gekregen;
 - meerdere geldboetes heb moeten betalen van ieder ten minste € 405,- met een totaal van € 1215,- of meer en/of een dergelijke straf als transactie heb aanvaard of is opgelegd door een strafbeschikking;
 - een maatregel strekkend tot ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel opgelegd heb gekregen waarbij de vordering € 810,- of meer bedraagt.
- b. ik op dit moment niet strafrechtelijk word vervolgd vanwege het plegen van een misdrijf in of buiten Nederland; hiervan is sprake als er op dit moment tegen mij een proces-verbaal wegens misdrijf is opgemaakt of als ik hoger beroep heb ingesteld tegen een eerdere veroordeling;
- c. ik het onmiddellijk aan de IND zal doorgeven als ik na de indiening van het verzoek wel in Nederland of in het buitenland strafrechtelijk wordt vervolgd vanwege het plegen van een misdrijf;
- d. er voor mij geen straf wegens het plegen van een misdrijf in of buiten Nederland openstaat of nog ten uitvoer moet worden gelegd;
- e. ik niet wegens het plegen van een misdrijf in of buiten Nederland in een proeftijd verbonden aan een voorwaardelijk sepot, voorwaardelijke veroordeling of voorwaardelijke gratieverlening zit;
- f. -ik mij niet schuldig heb gemaakt aan één of meer van de handelingen zoals bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag van 1951: een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf, een misdrijf tegen de menselijkheid, een ernstig niet-politiek misdrijf (bijvoorbeeld moord) of handelingen in strijd met de doelstellingen en beginselen van de Verenigde Naties (bijvoorbeeld terroristische handelingen); en
-de IND artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag 1951 nimmer aan mij heeft tegengeworpen in een beschikking;
- g. ik niet het Nederlanderschap heb verloren op grond van artikel 14, tweede, derde of vierde lid van de Rijkswet op het Nederlanderschap. Als ik het Nederlanderschap wel heb verloren op deze gronden, overleg ik een toestemmings-KB;
- h. (indien van toepassing) ik niet getrouwd ben met een ander persoon dan vermeld in de basisregistratie personen (BRP);
- i. ik om mijn verblijfsvergunning te verkrijgen en behouden de gevraagde informatie naar waarheid heb verstrekt en geen informatie heb verzwegen van mijzelf en, indien van toepassing, mijn minderjarige kinderen jonger dan 16 jaar;
- j. het mij bekend is dat het verstrekken van onjuiste informatie of het verzwijgen van relevante informatie kan leiden tot intrekking van de Nederlandse nationaliteit, ook als ik hierdoor staatloos word.
- Ik kan het bovenstaande niet verklaren. Ik kom daardoor nu niet in aanmerking voor het Nederlanderschap. Op grond van de volgende bijzondere omstandigheden meen ik dat voor mij een uitzondering moet worden gemaakt:
- Ik kan het bovenstaande niet verklaren en kom daardoor niet in aanmerking voor het Nederlanderschap.

.....
.....
.....

Ik begrijp dat de IND actuele gegevens van mij en, indien van toepassing, mijn minderjarige kinderen van 16 jaar en ouder zal opvragen bij politie en justitie. Als uit deze actuele gegevens blijkt dat sprake is van omstandigheden zoals genoemd onder a t/m h, dan kan mijn verzoek worden afgewezen.

Ondertekening

Aldus naar waarheid ingevuld

.....
(plaats) (datum)

.....
(handtekening (mede)verzoeker)

BIJLAGE 3

Model 1.58: Optieverklaring op grond van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q, RWN

Ondergetekende,

(geslachts)na(a)m(en)	
voorna(a)m(en)	
geboortedatum	
geboorteplaats en geboorteland	
nationaliteit(en)	
adres	
Postcode en woonplaats	

Verklaart de Nederlandse nationaliteit te willen verkrijgen.

Ik verklaar dat ik:

- de leeftijd van eenentwintig jaar nog niet heb bereikt;
- sinds mijn geboorte staatloos ben;
- geboren ben in het Koninkrijk der Nederlanden;
- in redelijkheid geen andere nationaliteit kan verkrijgen;
- gedurende een onafgebroken periode van ten minste vijf jaren onmiddellijk voorafgaand aan de verklaring stabiel hoofdverblijf heb.

Deze verklaring strekt wel/niet* tot medeverkrijging van de Nederlandse nationaliteit van mijn hierna genoemde minderjarige kind(eren).

Volledige na(a)m(en) kind(eren)	Geboortedatum
1	
2	
3	
4	
5	

Zie voor overige gegevens kind(eren) de bijlage bij deze verklaring.

Bij deze verklaring is wel/niet* een verzoek tot naamsvaststelling gevoegd. (*doorhalen wat niet van toepassing is*).

Ik verklaar alle gegevens naar waarheid te hebben verstrekt en geen voor de beoordeling van deze optieverklaring relevant gegeven te hebben verzwegen. Ik ben mij ervan bewust dat het verstrekken van een onjuist gegeven of het verzwijgen van een relevant gegeven ertoe kan leiden dat de verkrijging van de Nederlandse nationaliteit wordt ingetrokken zelfs als dit tot staatloosheid leidt.

(plaats)

(datum)

(handtekening)

(gemeente- of dienststempel)

Deze verklaring dient niet als bewijs van de Nederlandse nationaliteit.

BIJLAGE 4

Model 1.59: Verzoek om advies in verband met optieverklaring artikel 6 lid 1 en onder q RWN

Aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)
Directie Regulier Verblijf en Nederlanderschap (RVN)
Postbus 3
9560 AA TER APEL

In te vullen door Burgerzaken:

Contactpersoon	
Telefoon	
E-mail	
Datum aanvraag advies	

Betrokkene heeft een optieverklaring ex artikel 6, eerste lid aanhef en onder q, RWN afgelegd of is voornemens deze af te leggen. Betrokkene is in het Koninkrijk geboren en door mij is vastgesteld dat betrokkene staatloos is (aankruisen wat van toepassing is):

- Nederlandse vaststelling staatloosheid door de civiele rechter in Den Haag;
- Buitenlandse vaststelling staatloosheid (gerechtelijke vaststelling of besluit overheidsorgaan) van een land dat bij ministeriële regeling is aangewezen. Buitenlandse stukken moeten vertaald zijn door een beëdigde vertaler in het Nederlands, Engels, Frans of Duits;
- In Nederland geboren kind wiens ouder(s) vastgesteld staatloosheid zijn op grond van de Wet vaststellingsprocedure staatloosheid;
- In Nederland geboren zonder juridische vader, waarbij de moeder op basis van haar nationaliteitsrecht haar nationaliteit niet kan doorgeven aan haar kind;
- In Nederland geboren wiens vader op grond van de Wet vaststellingsprocedure staatloosheid vastgesteld staatloos is en wiens moeder op basis van haar nationaliteitsrecht haar nationaliteit niet kan doorgeven aan haar kind;
- Alleen de nationaliteit bezit van een staat die niet wordt erkend;
- Staat in de BRP geregistreerd als staatloos voor 1 oktober 2023 (ingangsdatum wet);
- Staat in de BRP geregistreerd als staatloos na 1 oktober 2023 (ingangsdatum wet).

Uit de BRP of uit andere bewijsmiddelen blijkt dat er wordt voldaan aan de voorwaarde van vijf jaar feitelijk en onafgebroken verblijf. Ik verzoek u echter om advies over het volgende:

- a. Het kind en de ouders hebben in het verleden het vertrektraject niet gefrustreerd; en
- b. Het kind en de ouders hebben zich niet onttrokken aan toezicht.

Gegevens optant:

BSN-nummer (indien aanwezig)	
V-nummer (indien aanwezig)	
Voorna(a)m(en)	
(Geslachts)na(a)m(en)	
Geboortedatum	
Geboorteplaats en -land	
Nationaliteit(en)	

Gegevens vader:

BSN-nummer (indien aanwezig)	
V-nummer (indien aanwezig)	
Voorna(a)m(en)	
(Geslachts)na(a)m(en)	
Geboortedatum	
Geboorteplaats en -land	
Nationaliteit(en)	

TOELICHTING

Algemeen Artikel I en II

Met dit wijzigingsbesluit worden wetswijzigingen, beleidswijzigingen, correcties en verduidelijkingen aangebracht in de Handleiding voor de toepassing van de Rijkswet op het Nederlandschap en de Circulaire optie/naturalisatieverzoeken in het buitenland, bijvoorbeeld vanwege wijzigingen in hogere of aanpalende wetten en regelgeving, jurisprudentie of vragen vanuit de uitvoeringspraktijk.

De toelichtingen artikelsgewijs zullen inhoudelijk worden beschreven onder de wijzigingen die raken aan de Handleiding voor toepassing van de Rijkswet op het Nederlandschap (artikelsgewijs Artikel I). Voor de toelichtingen artikelsgewijs voor de Circulaire optie/naturalisatieverzoeken in het buitenland (artikelsgewijs Artikel II) zal worden volstaan met een verwijzing naar de toelichting artikelsgewijs van de Handleiding Rijkswet op het Nederlandschap (artikelsgewijs Artikel I).

Artikelsgewijs I

A, B, C, D, E, H, I, K, L, M, N, Q, R

Het Koninkrijk der Nederlanden is partij bij twee VN-verdragen over staatloosheid, namelijk het op 28 september 1954 tot stand gekomen Verdrag betreffende de status van staatlozen (hierna: het 1954-verdrag) en het op 30 augustus 1961 tot stand gekomen Verdrag tot beperking der staatloosheid (hierna: het 1961-verdrag). Uit het advies van de Adviesraad voor Migratie uit 2013 bleek dat de Nederlandse regelgeving onvoldoende waarborgen die voortvloeien uit deze verdragen biedt voor staatlozen. Daarom is nieuwe wetgeving gecreëerd of aangepast op dit punt. In deze toelichting wordt enkel ingegaan op de elementen die relevant zijn voor de wijzigingen in de HRWN.

Ten eerste is er een nieuwe Wet vaststellingsprocedure staatloosheid opgesteld en aangenomen door beide Kamers van de Staten-Generaal. Op basis van deze wet is het mogelijk dat de rechter staatloosheid van een vreemdeling vaststelt. Daarnaast kan persoon staatloos zijn op grond van het besluit Evidente staatloosheid. Deze wet en dit besluit gelden alleen in het Europese deel van het Koninkrijk. Daarnaast is de Rijkswet op het Nederlandschap aangepast zodat deze aansluit bij de nieuwe Wet vaststellingsprocedure staatloosheid en de verblijfsrechtelijke rechten die voortvloeien uit deze vaststelling zijn geborgd. Tenslotte is een nieuw optierecht gecreëerd voor de vreemdeling die in het Koninkrijk is geboren, aldaar gedurende een periode van tenminste vijf jaar stabiel hoofdverblijf heeft voorafgaand aan de optieverklaring, sedert zijn geboorte staatloos is en in redelijkheid geen andere nationaliteit kan verkrijgen. Voor een nadere toelichting op de nieuwe procedures en een algemene uiteenzetting van de gevolgen van het vastgesteld staatloos zijn wordt verwezen naar de memories van toelichting bij de eerder genoemde wetsvoorstellen.

Gelet op deze nieuwe Wet vaststellingsprocedure staatloosheid en de aanpassingen in de Rijkswet op het Nederlandschap zijn een aantal wijzigingen in de HRWN noodzakelijk. Hieronder zal nader ingegaan worden op de wijzigingen.

Ten eerste zijn in de Handleiding de artikelen 1 (wettekst) en de toelichting op artikel 1, eerste lid, aanhef en onder f, HRWN in lijn gebracht met het gewijzigde artikel 1 RWN en naar aanleiding van de Wet vaststellingsprocedure staatloosheid. Hierin is de definitie van een staatloze aangepast. In het Europese deel van het Koninkrijk gaat deze vaststelling staatsloosheid conform de nieuwe Wet vaststellingsprocedure staatloosheid. De vaststelling van de staatloosheid in Curaçao, Aruba, Sint-Maarten, en de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba blijft hetzelfde als voorheen. In de toelichting op artikel 1, eerste lid, aanhef en onder f, HRWN is opgenomen dat deze nieuwe vaststelling geldt vanaf 1 oktober 2023 en dat voor aanvragen die ervoor zijn ingediend geldt dat deze vaststelling geschiet op basis van de BRP.

Ten tweede is in artikel 1, eerste lid, aanhef en onder h, HRWN in de toelichting een uitsplitsing gemaakt tussen hoofdverblijf en het specifiek voor het nieuwe optierecht in artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q, HRWN vereiste stabiel hoofdverblijf. Het begrip stabiel hoofdverblijf wordt uitgelegd in de toelichting op artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q, HRWN.

Ten derde is in artikel 6 (wettekst) HRWN de nieuwe optiemogelijkheid toegevoegd in lijn met de wijziging van artikel 6 RWN.

Ten vierde is in artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q, HRWN het nieuwe optierecht toegevoegd. In paragraaf 1 zijn de voorwaarden voor dit optierecht opgenomen. In paragraaf 2 is uitgewerkt wanneer sprake is van stabiel hoofdverblijf: er moet sprake zijn van 5 jaar feitelijk verblijf in het Koninkrijk; er

mag geen sprake zijn van frustratie van het vertrek en de vreemdeling mag zich niet hebben onttrokken aan het toezicht van de Nederlandse Staat. In paragraaf 3 is uitgewerkt hoe te beoordelen of de vreemdeling geen andere nationaliteit kan verkrijgen. In paragraaf 4 is uitgewerkt wat het peilmoment is. In paragraaf 5 is de bewijslastverdeling uitgewerkt en in paragraaf 6 wordt ingegaan op de beoordeling in bezwaar.

Ten vijfde zijn de artikelen 8 (wettekst), 8, vierde lid, 14 en 14, achtste lid HRWN gewijzigd. Nu de RWN werd gewijzigd, is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de RWN ook te wijzigen, waar het gaat om versnelde naturalisatie (artikel 8, vierde lid, RWN). Het is thans in theorie mogelijk dat iemand wiens Nederlanderschap op grond van artikel 14, eerste lid, RWN is ingetrokken, vervolgens versneld zou kunnen naturaliseren. Dit wordt niet altijd belemmerd door de openbare orde toets die plaatsvindt bij naturalisatie omdat niet alle intrekkingen op grond van fraude leiden tot een strafrechtelijk traject. Het weigeren van toekenning van een nationaliteit op openbare orde gronden is bovendien beperkt door het 1961-verdrag. Met een toevoeging aan artikel 8, vierde lid, wordt daarom geregeld dat de daarin opgenomen verkorte naturalisatietermijn niet geldt in geval het Nederlanderschap is ingetrokken op grond van artikel 14, eerste lid, RWN.

Ten slotte zijn de artikelen 18 en 20 HRWN aangepast. In de wet vaststellingsprocedure staatloosheid is naar aanleiding van de reacties in de (internet)consultatie geregeld dat niet het openbaar ministerie wordt gehoord, maar de IND. Dit is ook gewijzigd in de RWN voor de procedure tot vaststelling van het Nederlanderschap ex artikel 17 bij de rechtbank Den Haag, omdat het openbaar ministerie in deze procedures inmiddels feitelijk geen rol meer speelt. De Minister van Justitie en Veiligheid is belanghebbende bij procedures ex artikel 17 RWN en dit wordt nu formeel in de wet verankerd. Voor het Koninkrijk buiten Europa is het wel het openbaar ministerie en niet de IND dat door het Gemeenschappelijke Hof wordt gehoord. De positie van het openbaar ministerie blijft bij procedures ex artikel 17 RWN bij het Gemeenschappelijke Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba dus ongewijzigd. Met betrekking tot het huidige tweede lid van artikel 18 wordt bepaald dat de Minister van Justitie en Veiligheid als belanghebbende beroep in cassatie kan instellen. Dit geldt zowel voor beschikkingen van rechtbank Den Haag, als voor beschikkingen van Gemeenschappelijke Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. De lijn in de rechtspraak van de Hoge Raad wordt daarmee bestendigd.

Model 1.58 HRWN-NL is toegevoegd als model waar mee de optieverklaring op grond van artikel 6, eerste lid, aanhef en onder q, RWN kan worden afgelegd.

Model 1.59 HRWN-NL is toegevoegd zodat de gemeente bij het nieuwe optierecht op grond van artikel 6, eerste lid, onder q, HRWN-NL advies kan vragen aan de IND over de vraag of er sprake is van frustratie van het vertreks traject en/of het onttrekken aan toezicht van de ouder(s)/het kind. De IND kan voor het advies input vragen aan de DT&V.

F, G

Syriërs waren tot 1 augustus 2023 vrijgesteld van het overleggen van een Syrisch paspoort en een Syrische geboorteakte. Omdat deze vrijstelling ook na 1 augustus 2023 blijft gelden, is de datum uit de beleidsregel verwijderd. Bovendien is de toelichting over het waarom van de beleidsregel aangepast op basis van het ambtsbericht over Syrië uit juni 2022.

Paragraaf 2.2.5.6 van de toelichting op artikel 6, derde lid, HRWN, paragraaf 3.5.6 van de toelichting op artikel 7 HRWN, paragraaf 2.2.5.6 van de toelichting op artikel 6, derde lid van de Circulaire Buitenland en paragraaf 3.5.6 van de toelichting op artikel 7 van de Circulaire Buitenland zijn hierop aangepast.

Omdat de vrijstelling oorspronkelijk gold tot 1 augustus 2023 treedt het gewijzigde beleid in werking per 1 augustus 2023.

J

In WBN 2023/2 is per abuis in paragraaf 3.10 van artikel 9, eerste lid, aanhef en onder b, HRWN NL aangepast dat meerderjarige verzoekers die minderjarige waren op de ingangsdatum van het RANOV-verblijfsrecht en van wie op het naturalisatieverzoek op of na 1 november 2021 positief is beslist, vrijgesteld zijn van de verplichting om afstand te doen van de oorspronkelijke nationaliteit. Voor deze groep geldt echter de datum van 1 juni 2021. Daarom is dit met deze wijziging hersteld.

O, P

Personen aan wie 1F is tegengeworpen in verband met betrokkenheid bij internationale misdrijven, zoals oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid, kunnen het Nederlanderschap niet verkrijgen. In principe komt aan hen geen rechtmatig verblijf toe en daarmee zal het voor hen

doorgaans niet mogelijk zijn om het Nederlanderschap te verkrijgen.

In een paar zaken is duidelijk geworden dat 1F'ers proberen via de optieregeling het Nederlanderschap te verkrijgen. Voor verkrijging van het Nederlanderschap via optie is rechtmatig verblijf vereist. Het komt voor dat een 1F'er om bijzondere redenen in Nederland (langdurig) verblijfsrecht heeft (bijvoorbeeld op grond van de duurzaamheid- en proportionaliteitstoets of artikel 64 Vw). De optieprocedure loopt via de gemeente en dus niet via de IND. Het kan zijn dat door gemeenten een 1F tegenwerping niet bekend is bij de beoordeling van een optieverklaring en dat een 1F'er toch het Nederlanderschap verkrijgt. Dat is een ongewenste situatie.

Eenzelfde redenatie geldt voor een vreemdeling die op grond van artikel 14, tweede, derde of vierde lid, RWN het Nederlanderschap is kwijtgeraakt. In deze situatie kan, op grond van het vijfde lid, het Nederlanderschap slechts met toestemming van de Kroon worden herkreten na advies van de Raad van State van het Koninkrijk.

Een van de stappen die wordt genomen om hierin verbetering aan te brengen is dat een verduidelijking in de antecedentenverklaring (model 1.14 HRWN NL) is opgenomen. Model 2.3 HRWN NL is voor de homogeniteit in lijn gebracht met model 1.14 HRWN NL. In beide modellen is tevens een verduidelijking aangebracht ten aanzien van situaties waarin de vreemdeling strafbare feiten heeft begaan. Deze wijziging heeft tot doel om duidelijker te maken wat van de vreemdeling gevraagd wordt. Hiermee is geen beleidswijziging beoogd.

Artikelsgewijs Artikel II

S, T

Zie toelichting ARTIKELGEWIJS ARTIKEL I onder F, G.

*De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
namens deze,
A.W.H. Bertram
directeur-generaal Migratie*